

**UCHWAŁA NR XXII/139/16
RADY GMINY SKRWILNO
z dnia 15 grudnia 2016 r.**

w sprawie przyjęcia Programu Rewitalizacji dla Gminy Skrwilno na lata 2016-2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn.zm.poz.1579) **uchwała się, co następuje:**

§1. Przyjmuje się Program Rewitalizacji dla Gminy Skrwilno na lata 2016-2023, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Skrwilno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Robert Celebucki

Załącznik
do uchwały nr XXII/139/16
Rady Gminy Skrwilno
z dnia 15 grudnia 2016 roku

Program Rewitalizacji dla gminy Skrwilno na lata 2016 - 2023



Spis treści

Wstęp i metodologia.	5
1. Opis powiązań PR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi.	6
2. Uproszczona diagnoza gminy z wnioskami	9
3. Obszar zdegradowany gminy.....	13
3.1 Analiza sytuacji społecznej w gminie pod kątem występowania obszarów zdegradowanych	13
3.2 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego w gminie Skrwilno	23
4. Obszar rewitalizacji gminy	24
4.1 Metodyka wyznaczania obszaru rewitalizacji	25
4.2 Wyznaczanie obszaru rewitalizacji na terenie gminy Skrwilno	25
5. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji.....	29
5.1 Zasoby oraz potencjały obszaru rewitalizacji.....	29
5.2 Problemy społeczne.....	33
5.3 Infrastruktura i przestrzeń publiczna.....	35
5.4 Aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji	38
6. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji.....	40
7. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk.	41
8. Lista planowanych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych	43
9. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym PR	48
10. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji.....	48
11. Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych	53
12. System zarządzania realizacją programu rewitalizacji	55
13. System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu PR.....	56
Spis map	
Mapa 1. Obszar zdegradowany gminy Skrwilno	24

Mapa 2. Obszar rewitalizacji w gminie Skrwilno na tle obszaru zdegradowanego.	28
Mapa 3. Plan miejscowości Skrwilno – uwzględniono obiekty o największym znaczeniu dla społeczności miejscowości Skrwilno i całej gminy.	32
Tabela 1. Wybrane problemy społeczne gminy Skrwilno na tle województwa kujawsko – pomorskiego. Źródło: <i>Dane Gus, PUP 2014</i>	9
Tabela 2. Analiza SWOT gminy Skrwilno. Źródło: <i>opracowanie własne</i>	12
Tabela 3. Niekorzystne zjawiska w strukturze wiekowej ludności na terenie gminy Skrwilno – przedstawienie wskaźników.....	14
Tabela 4. Sytuacja na rynku pracy w poszczególnych sołectwach gminy Skrwilno – przedstawienie wskaźników.	15
Tabela 5. Zapotrzebowanie na pomoc społeczną na terenie sołectw wchodzących w skład gminy Skrwilno – przedstawienie wskaźników.	16
Tabela 6. Skuteczność kształcenia w poszczególnych sołectwach na terenie gminy Skrwilno.....	16
Tabela 7. Bezpieczeństwo publiczne oraz zagrożenie przestępczością – przedstawienie wskaźników dla poszczególnych sołectw gminy Skrwilno.....	17
Tabela 8 Problemy przestrzenno – funkcjonalne oraz infrastrukturalne w poszczególnych sołectwach na terenie gminy Skrwilno – przedstawienie wskaźników	18
Tabela 9. Zestawienie wskaźników obrazujących negatywne zjawiska w poszczególnych sołectwach gminy Skrwilno. Barwnym wypełnieniem zaznaczono sołectwa w których dany wskaźnik przyjmuje wartości mniej korzystne niż średnia dla gminy. Wskaźniki wykluczające się zaznaczono poprzez przekreślenie pola.....	20
Tabela 10. Liczba ludności i gęstość zaludnienia na terenie poszczególnych sołectw w gminie Skrwilno.....	26
Tabela 11. Infrastruktura służąca aktywizacji społecznej na terenie obszaru zdegradowanego w gminie Skrwilno	27
Tabela 12. Charakterystyka sytuacji społecznej w sołectwie Skrwilno – wskaźniki i ich wartości na tle gminy.....	33
Tabela 13. Analiza SWOT dla obszaru rewitalizacji – Sołectwa Skrwilno.....	40
Spis fotografii	
Fotografia 1. Poprzemysłowy budynek w Skrwilnie przy ul Targowej – przestrzeń zdegradowana.	26
Fotografia 2. Park podworski w Skrwilnie. Źródło: https://sites.google.com/site/mojagminaskrwilno/aktualnosci/turystyka	31
Fotografia 3. Samorządowe przedszkole w Skrwilnie. Źródło: http://skrwilnoprzedszkole.cba.pl/	36
Fotografia 4. Świetlica wiejska w miejscowości Skrwilno.....	37
Fotografia 5. Niezagospodarowana przestrzeń znajdująca się za budynkiem Urzędu Gminy w Skrwilnie.....	38

Wstęp i metodologia.

Program Rewitalizacji (PR) dla gminy Skrwilno na lata 2016 – 2023 został opracowany z uwagi na potrzebę podjęcia środków pozwalających na przezwyciężenie stanów kryzysowych w obrębie zdegradowanych obszarów. Zdegradowany obszar, to nie tylko terytorium, na którym funkcja i jakość przestrzeni uległy zatraceniu – to również obszary w sferze społecznej. Tak rozumiany obszar zdegradowany to przestrzeń na której doszło do nagromadzenia negatywnych zjawisk społecznych i której przywrócenie właściwego stanu odbyć się może przez skoncentrowane i kompleksowe działania łączące ze sobą przedsięwzięcia o charakterze społecznym, środowiskowym, przestrzenno – funkcjonalnym i technicznym.

Szerokie spojrzenie na problemy dotyczące problemów przestrzeni publicznej jako zarówno przyczyny i skutku problemów społecznych, pozwala na kompleksowe rozwiązanie tych problemów poprzez przerwanie zamkniętego koła wzajemnie negatywnie oddziałujących na siebie sfer funkcjonowania gminy.

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności: mieszkańcy obszaru który został wyznaczony jako obszar rewitalizacji; właściciele, użytkownicy i zarządcy nieruchomości znajdujących się na tym obszarze; podmioty gospodarcze, organizacje społeczne, jednostki samorządu terytorialnego, organy władzy publicznej, ale także cała społeczność gminy Skrwilno, ponieważ dzięki skoncentrowanym terytorialnie, kompleksowym i uzupełniającym się działaniom istnieje szansa wypracowania wzajemnie wzmacniających się efektów działań rewitalizacyjnych, promieniujących na cały obszar gminy i obejmujących możliwie największą liczbę jej mieszkańców.

Program Rewitalizacji dla gminy Skrwilno opracowany został na podstawie „Zasad Programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020” opublikowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko – Pomorskiego w Toruniu, 27 stycznia 2016r.

Program Rewitalizacji Gminy Skrwilno opracowany na lata 2014 – 2023 to dokument strategiczny mający na celu określenie działań mających na celu **wyprowadzenie ze stanu kryzysowego** najbardziej zdegradowane obszary gminy poprzez kompleksowo rozumiane przedsięwzięcia, obejmujące całościowo sfery funkcjonowania gminy. Działania te prowadzone będą w sposób planowy i zintegrowany oraz skoncentrowane na obszarze najbardziej tej interwencji potrzebującym oraz skupiającym możliwie największą liczbę beneficjentów. Przy czym stan kryzysowy definiujemy w następujący sposób:

Stan kryzysowy – stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- a) gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw);
- b) środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska);
- c) przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej

jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych); d) technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy.

Program rewitalizacji jest narzędziem określającym ramy działań prowadzonych w gminie w ramach rewitalizacji. Program ten opracowywany jest w wyniku współpracy interesariuszy rewitalizacji z obszaru gminy Skrwilno oraz samorządu. Podstawą prawną opracowywania, a następnie przyjęcia uchwałą Rady Gminy jest Art. 18, ust. 2, pkt. 6 ustawy z dnia 08.03. 1990 o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446).

Celem wprowadzenia programu rewitalizacji dla gminy Skrwilno jest zaprojektowanie rozłożonych na lata działań zmierzających do przezwyciężenia zdiagnozowanych na terenie gminy stanów kryzysowych oraz rozwój tych zaniedbanych dotychczas obszarów w oparciu o lokalne potencjały.

Obszar objęty programem rewitalizacji uzyska podstawę do wsparcia a także preferencyjne warunki w ramach programów pomocowych, ze środków UE oraz krajowych. Dotyczy to np. projektów z osi 6, 7, 8, 11 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020.

1. Opis powiązań PR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi.

Program Rewitalizacji dla Gminy Skrwilno na lata 2014 – 2020 jest programem komplementarnym ze Strategią Rozwoju Gminy – stanowi narzędzie umożliwiające realizację niektórych spośród wyznaczonych w tej strategii celów. Również na szczeblach wojewódzkim, powiatowym oraz krajowym PR wykazuje zbieżność z celami i powiązanymi z nimi kierunkami działań. Poniżej przedstawiono dokumenty strategiczne opracowywane z poziomu międzynarodowego, krajowego, wojewódzkiego, powiatowego i lokalnego z którymi PR jest spójny.

1.1 Dokumenty szczebla krajowego

Narodowy Plan Rewitalizacji 2022 jest dokumentem, który określa cele, których osiągnięcia oczekuje się w wyniku realizacji programów rewitalizacji. Dokument ten wskazuje potrzebę prowadzenia procesów rewitalizacyjnych na obszarach wiejskich (w ramach Celu Tematycznego 9 – Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem).

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 w swych zapisach wyznacza cele polityki rozwoju regionalnego, w tym także dla obszarów wiejskich. PR gminy Skrwilno wpisuje się w cel 2 tej strategii, jakim jest: „Budowa spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych”, w tym także „Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe”.

Strategia Rozwoju Kraju 2020 – w ramach celu strategicznego III „Spójność społeczna i terytorialna” strategia ta koncentruje się na wyznaczeniu celów zbieżnych z celami rewitalizacji i określaniu związanych z nimi kierunków działań

Cel III.1. Integracja społeczna

Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych

Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020 (SRLK), której celem głównym jest: rozwój Kapitału Ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób, tak aby mogły one w pełni uczestniczyć życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia, a celami szczegółowymi

- Wzrost Zatrudnienia
- Wydłużenie okresu aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych.
- Poprawa Sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej.
- Podniesienie kompetencji oraz kwalifikacji obywateli

1.3 Dokumenty wojewódzkie

Potrzeba rewitalizacji obszarów wiejskich na terenie województwa kujawsko – pomorskiego dostrzeżona została na etapie tworzenia dokumentów strategicznych określających kierunki rozwoju województwa kujawsko – pomorskiego, tj. przyjętych w 2013 roku **Strategii rozwoju województwa kujawsko – pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+** oraz **Założeniach polityki terytorialnej województwa kujawsko – pomorskiego na lata 2014 – 2020**. Dokumenty te wyznaczają kierunki rozwoju województwa, które na obszarach wiejskich powinny przede wszystkim przybierać formę działań zmierzających do rozwoju społeczno – gospodarczego.

Innymi dokumentami szczebla wojewódzkiego, z którymi PR wykazuje powiązania w obszarze celów są:

- **Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020 (SPSWK-P 2020)** w zakresie następujących priorytetów i powiązanych z nimi celów:

Priorytet 1. Zwiększenie obszarów włączenia społecznego

Priorytet 2. Ograniczenie skali występowania i skutków negatywnych zjawisk życia społecznego

Priorytet 3. Wzmacnianie kapitału społecznego mieszkańców regionu

Priorytet 4. Przeciwdziałanie negatywnym skutkom przemian demograficznych

Priorytet 5. Rozwój i wzmacnianie współpracy podmiotów mających wpływ na regionalną politykę społeczną.

- **Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego (PZPWK-P)** zakładający zwiększenie atrakcyjności regionu w wymiarze europejskim jako pochodnej jego walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego, wysokich standardów życia mieszkańców, wysoce sprawnych systemów infrastruktury technicznej, dogodnych powiązań ze światem zewnętrznym, które to założenia wykazują wysoką spójność z Programem Rewitalizacji dla Gminy Skrwilno.

1.3 Dokumentu szczebla powiatowego

Gmina Skrwilno leży również w zasięgu oddziaływania **Strategii Rozwoju Obszaru Społeczno – Gospodarczego Powiatu Rypińskiego** (w trakcie opracowywania, aktualna wersja z 05. 2015r.). Na etapie opracowywania Strategii ORSG zauważono występowanie obszarów wykazujących koncentrację negatywnych zjawisk o charakterze społecznym, gospodarczym, przestrzennym, środowiskowym, czy funkcjonalnym, nie było to jednak

poparte wytycznymi dotyczącymi opracowywania Programów Rewitalizacji. Na terenie Gminy Skrwilno wskazano na obszar problemowy jakim jest brak Domu Pomocy Społecznej. Wskazano należący do gminy budynek w Przywitowie, który aby mógł zostać przeznaczony na ten cel wymaga remontu i adaptacji (ORSG Powiatu Rypińskiego, str. 49 – 50, 113).

Również w ramach wyszczególnionych w strategii ORSG powiatu Rypińskiego priorytetów inwestycyjnych wskazano na priorytet 9b EFRR „**Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich**” jako sposób osiągnięcia wzrostu ożywienia społecznego i gospodarczego. Potrzebę rewitalizacji zauważyły wszystkie samorządy z terenu ORSG, w tym także gmina Skrwilno (ORSG Powiatu Rypińskiego, str. 71). Projekty z zakresu rewitalizacji społeczno – gospodarczej wynikające z PR, które zostaną opracowane przez gminy powiatu rypińskiego powinny znaleźć się w Strategii ORSG – umożliwi to finansowanie działań rewitalizacyjnych ze środków przeznaczonych na politykę terytorialną (ORSG Powiatu Rypińskiego, str. 81).

1.4 Lokalne dokumenty strategiczne

Na szczeblu lokalnym Program Rewitalizacji Gminy Skrwilno powiązany jest ze Strategią Rozwoju Gminy Skrwilno, Lokalną Strategią Rozwoju oraz Strategią Rozwoju Obszaru Społeczno – Gospodarczego Powiatu Rypińskiego.

Gmina Skrwilno posiada aktualną Strategię Rozwoju na lata 2014-2020 uchwaloną Uchwałą NR X/56/15 z dnia 1 października 2015 roku. Program Rewitalizacji (PR) i Strategia Rozwoju Gminy (SRG) Skrwilno mają charakter komplementarny, jako że bazują na podobnych, zidentyfikowanych problemach i celach, których realizacja ma pomóc w łagodzeniu i eliminowaniu problemów. Jednym z celów strategicznych określonych w Strategii jest poprawa jakości życia mieszkańców gminy Skrwilno. Zgodność tego celu z PR realizowana jest na poziomie zbieżności z wieloma celami operacyjnymi w ramach powyższego celu strategicznego tj:

- Zapewnienie warunków do aktywnego spędzania czasu wolnego na terenie gminy poprzez stworzenie odpowiedniej bazy sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej.
- Systematycznie dostosowywanie infrastruktury społecznej do potrzeb mieszkańców
- Rozbudowywanie i modernizowanie infrastruktury technicznej przy jednoczesnym zachowaniu jakości środowiska przyrodniczego

Gmina Skrwilno należy do Lokalnej Grupy Działania (LGD) „Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ”. Grupa ta obejmuje 6 gmin leżących w Powiecie Rypińskim w województwie kujawsko – pomorskim i są to gminy wiejskie: Brzuze, Rogowo, Rypin, Skrwilno, Wąpielsk i gmina miejska Rypin. Stworzenie dokumentu Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2015-2023 (LSR) podyktowane było koniecznością postawienia diagnozy, określeniu celów oraz przedstawienia planów ich realizacji w ramach celu nadrzędnego Stowarzyszenia, jakim jest Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność.

W ramach celu ogólnego nr 3, którym jest **Rozwój spójności społecznej obszaru „Stowarzyszenia LGD Gmin Dobrzyńskich Region Północ” do 2023r.** wyodrębniono cele szczegółowe, a wśród nich 3.2. **Wzrost wykorzystania potencjału społeczno – gospodarczego środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym na obszarze „Stowarzyszenia LGD Gmin Dobrzyńskich Region Północ” do 2023r.** który wykazuje największą zbieżność programową z Programem Rewitalizacji. Jednym z kierunków działania przedstawionych w LSR i mających na celu realizację tak określonych zadań jest **Rewitalizacja społeczno - gospodarcza miejscowości wiejskich** (przedsięwzięcie 3.2.1). Dążenie do urzeczywistnienia tak określonych w LSR celów jest działaniem na tej samej płaszczyźnie, która stanowi obszar problemowy Programu Rewitalizacji gminy

Skrwilno. PR stanowi więc uszczegółowienie założeń zawartych w Lokalnej Strategii Rozwoju i stanowi narzędzie realizacji postawionych w niej celów w odniesieniu do obszaru gminy Skrwilno.

2. Uproszczona diagnoza gminy z wnioskami

Analiza aspektów funkcjonowania gminy oraz jej społeczeństwa ma na celu zarówno diagnozę najważniejszych problemów występujących na obszarze gminy, a których rozwiązanie może być wsparte za pomocą działań prowadzonych w ramach rewitalizacji, jak i zidentyfikowanie potencjałów, które powinny zostać zmobilizowane, aby pracowały na rzecz osiągnięcia celu rewitalizacji. Tym najważniejszym celem jest wsparcie procesu wyprowadzenia z kryzysu mieszkańców obszarów o największej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz najbardziej zdegradowanych w sensie przestrzenno-funkcjonalnym poprzez wdrażanie działań interwencyjnych o charakterze społecznym oraz inwestycyjnym. Diagnoza sytuacji całej gminy pozwoli zidentyfikować obszary problemowe, oraz przybliżyć możliwe efekty rewitalizacji, które pomimo koncentracji terytorialnej podejmowanych w ramach projektów działań mogą dać efekt dodatni dla całego obszaru gminy Skrwilno.

Gmina Skrwilno położona jest przy wschodniej granicy województwa kujawsko – pomorskiego, w powiecie rypińskim. Skrwilno graniczy z gminami należącymi do województwa kujawsko – pomorskiego (Rypin, Rogowo i Świdziebnia) oraz gminami leżącymi na terenie województwa mazowieckiego (Lubowidz, Lutocin, Rościszewo i Szczutowo). Jej powierzchnia wynosi w przybliżeniu 120 km² a liczba ludności 6157 mieszkańców. Przez teren gminy przebiegają dwie drogi wojewódzkie nr 560 (Bielsk – Brodnica) i nr 563 (Mława – Rypin). Gmina położona jest w odległości 18 km od stolicy powiatu – Rypina, 85 km od Torunia i 130 km od Bydgoszczy.

Na tle innych gmin województwa Skrwilno zmagają się z problemami społecznymi o dużym nasileniu. Wskaźniki obrazujące nasilenie głównych problemów społecznych przedstawiają się następująco:

Tabela 1. Wybrane problemy społeczne gminy Skrwilno na tle województwa kujawsko – pomorskiego.

Źródło: Dane Gus, PUP 2014

Wskaźnik	Gmina Skrwilno	Województwo kujawsko - pomorskie
Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	21%	10,5%
Udział osób bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 m-ce w ogóle bezrobotnych	28,2%	24,6%
Liczba podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON na 10tyś mieszkańców	461	919

Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	37,81%	72,4%
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	62,4	58,1

Z powyższych danych wynika, że gmina Skrwilno znajduje się w bardzo trudnej sytuacji społeczno – gospodarczej na tle innych gmin województwa. Występujące tu problemy są głęboko zakorzenione, obejmujące znaczną część mieszkańców oraz są trudne do rozwiązania za pomocą dotychczas stosowanych narzędzi.

Przedstawienie problemów i potrzeb zidentyfikowanych w gminie Skrwilno zamieszczone jest w rozdziale II SRG „Diagnoza strategiczna gminy Skrwilno”. Sprecyzowane zostały tu problemy oraz potrzeby w każdej ze sfer funkcjonowania gminy, które należy rozpatrywać, aby prawidłowo, czyli z uwzględnieniem stopnia koncentracji negatywnych zjawisk, wyznaczyć zasięg obszaru zdegradowanego (OZ) i obszaru rewitalizacji (OR), a więc przede wszystkim: społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne.

Wśród zdiagnozowanych, aktualnie występujących w gminie problemów **społecznych** wyróżnia się m.in.

- **zmniejszającą się liczbę ludności** Wynika to z implozji demograficznej, a przez to rosnącego udziału osób w wieku poprodukcyjnym przy malejącym udziale osób w wieku przed- i poprodukcyjnym. Poza tym mieszkańcy wyprowadzają się na tereny bardziej atrakcyjne, z szerszym dostępem do różnego rodzaju usług społecznych niż ma to miejsce na obszarach wiejskich. Jedną z możliwości hamowania tych negatywnych procesów jest praca nad polepszaniem infrastruktury społecznej na terenie gminy. Ludzie wybierają bowiem do życia takie miejsca, gdzie jakość życia jest wysoka, a łatwo dostępne i świadczone na wysokim poziomie usługi społeczne są czynnikiem, które mają na nią bezpośredni wpływ.

- **starzenie się społeczeństwa**, które wpływa na m.in. na obszar edukacji. Zmniejsza się liczba dzieci w szkołach, co w konsekwencji prowadzi do ich zamykania a tym samym zmniejszenia atrakcyjności osiedleńczej regionu, a również obniżenia poziomu edukacji. Starzenie się społeczeństwa pociągnie za sobą nasilenie się problemów społecznych dotyczących osoby starsze oraz wzrost wydatków Gminy w zakresie opieki społecznej. Obecnie ponoszone są znaczne comiesięczne opłaty za pobyt w Domu Opieki Społecznej dziewięciu osób. W związku z tendencjami zwykłymi udziału osób w wieku poprodukcyjnym w strukturze społecznej Gminy, przewiduje się, że zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze będzie wzrastać. Dotychczas usługi tego typu nie zostały zorganizowane na terenie Gminy i osoby, które z nich korzystają znajdują się z konieczności w miejscu dla nich obcym, oddalonym od stron rodzinnych. Na terenie Gminy brak jest placówek wsparcia i opieki dla osób starszych, niepełnosprawnych oraz zależnych. Nie funkcjonują również usługi opiekuńcze. Zapewnienie właściwej opieki oraz stworzenie oferty dla osób starszych, która przeciwdziałać będzie ich społecznemu wyłączeniu będzie ważnym elementem realizacji społecznego aspektu rewitalizacji.

- **zwiększające się ubóstwo mieszkańców** co obrazuje m.in. rosnąca liczba osób, którym przyznano świadczenia społeczne (w 2013 r. - 654, a w 2014 roku – 704 – dane GOPS Skrwilno). Wydatki ponoszone przez Gminę na pomoc społeczną oraz świadczenia rodzinne nie ulegają znacznemu obniżeniu i z roku na rok utrzymują się na podobnym poziomie co daje obraz tego, że dotychczasowe metody walki z ubóstwem są nieefektywne. W ramach

działań rewitalizacyjnych na terenie gminy planuje się wprowadzenie aktywizacji społecznej mieszkańców dotkniętych problemem ubóstwa, co w wielu przypadkach może znacząco wspomóc wyprawdanie z kryzysu materialnego zwłaszcza w sytuacjach, kiedy jest on spowodowany wyuczoną bezradnością oraz uzależnieniem od opieki społecznej.

- poziom edukacji poddany w analizie w SRG, wskazuje na to, że szkoły podstawowe obsługujące region gminy należą do **szkół o niskim poziomie kształcenia**, gdyż wynik egzaminu klas 6 szkół podstawowych jest najczęściej niższy od wyniku krajowego. Wykazuje się również brak wystarczającej infrastruktury na poziomie edukacji przedszkolnej, co negatywnie wpływa na dalszą edukację, a także mobilność zawodową rodziców. SRG zakłada zwiększenie atrakcyjności gminy, dzięki czemu zwiększy się liczba mieszkańców, a tym samym uczniów, a to z kolei zapobiegnie degradacji sieci szkół.

W SRG zidentyfikowano także szereg problemów **gospodarczych**, w tym związanych z rynkiem pracy. Jest to wysokie bezrobocie 12,8% w roku 2014. Wynika to choćby z rolniczego charakteru gminy (użytki rolne to 66% powierzchni gminy, a leśne 25%). Powodem jest także mała ilość inwestorów na terenie gminy, dla których ten **rejon nie jest atrakcyjny gospodarczo**. Przekłada się to także na niski wskaźnik przedsiębiorczości wyrażony w liczbach zakładanych przedsiębiorstw przez osoby fizyczne, tymczasem ważne dla gminy i jej obywateli jest przyciągnięcie nowych przedsiębiorców, którzy zapewnią odpowiednią liczbę miejsc pracy. W sferze gospodarczej widoczny jest również **znikomy przemysł** na terenie gminy, mieszkańcy utrzymują się głównie z rolnictwa. Gmina Skrwilno nie posiada terenów inwestycyjnych co znacznie utrudnia rozwój gałęzi przemysłu. SRG zakłada tu rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje integrowanie działań mających na celu wzrost gospodarczy oraz działań społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej.

Wśród **problemów o znaczeniu technicznym** można wyróżnić m.in. słaby stan techniczny dróg w Gminie. Łączna długość dróg na terenie Gminy wynosi 104,274 km z czego jedynie 15,172 km posiada nawierzchnię bitumiczną. Drogi wymagają więc modernizacji by zwiększyć bezpieczeństwo mieszkańców. Brakuje również chodników, ścieżek rowerowych oraz oświetlenia ulicznego. Problemem technicznym jest również słaba jakość konstrukcji budynku przedszkola, który wymaga kapitalnego remontu by dostosować go do aktualnych standardów i norm.

Problemy **środowiskowe** odnoszą się do koniecznej i oczekiwanej od lat modernizacji oczyszczalni ścieków zlokalizowanej na terenie Gminy Skrwilno. Również z uwagi na brak centralnego systemu ciepłowniczego, a tym samym wykorzystywanie przez mieszkańców indywidualnych źródeł ciepła, pojawia się problem tzw. "niskiej emisji". Ocenia się, że na obszarze Gminy w okresie zimowym niska emisja stanowi do kilkudziesięciu procent całkowitej emisji zanieczyszczeń. Lokalne systemy grzewcze i piece domowe najczęściej nie posiadają jakichkolwiek urządzeń ochrony powietrza. W związku z tym gmina Skrwilno boryka się z problemem jakim jest duże zanieczyszczenie powietrza.

Wśród problemów **przestrzenno-funkcjonalnych** wyróżnić można niedostateczne zagospodarowanie obszarów nieużytkowanych (pustostanów oraz nieużytków). Możliwe byłoby ich przeznaczenie do stworzenia niezbędnych elementów infrastruktury społecznej lub turystyczno-rekreacyjnej. Obecnie turyści nie mają możliwości noclegowych na terenie Gminy. Także obszar usług gastronomicznych nie jest rozwinięty, co stanowi poważne ograniczenie dla rozwoju turystyki. W tym celu niezbędnym jest przystosowanie istniejących budynków na potrzeby podróżujących. Również świetlice wiejskie wymagają remontów oraz adaptacji do potrzeb kulturalnych i społecznych mieszkańców. Niezagospodarowany teren wokół Zespołu Szkół w Skrwilnie oraz urzędu gminy wymaga dostosowania do rosnących potrzeb mieszkańców, którymi są: brak miejsc parkingowych, brak zaplecza do odpoczynku i rekreacji, rosnące zapotrzebowanie na obiekty sportowe pozwalające na uprawianie różnego

typu dyscyplin. Niedostateczne jest również zaopatrzenie gminy w infrastrukturę kulturalną, rekreacyjno - sportową oraz służącą aktywizacji społecznej – takich placówek zorganizowanych jest w gminie zbyt mało, a te które istnieją mają ograniczone możliwości działania ze względu na niewystarczające zasoby lokalowe bądź wyposażenie.

Podsumowanie opisanych powyżej problemów gminy oraz wskazanie szans i potencjałów, które należy wykorzystać na potrzeby rozwoju gminy przedstawiono przy pomocy analizy SWOT.

Tabela 2. Analiza SWOT gminy Skrwilno. Źródło: opracowanie własne.

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
WEWNĘTRZNE	Mocne Strony: <ul style="list-style-type: none"> - dogodne położenie gminy przy dwóch drogach wojewódzkich - infrastruktura edukacyjna - warunki do uprawiania sportu i rekreacji - promocja atrakcji turystycznych - organizacja imprez przyciągających osoby spoza obszaru gminy - oferta spędzania czasu dla seniorów - zapobieganie wykluczeniu społecznemu poprzez działania prowadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - dostęp do bieżących informacji odnośnie lokalnych wydarzeń - bogactwo przyrodnicze gminy, duża lesistość, obecność jezior i malowniczych cieków wodnych 	Słabe Strony: <ul style="list-style-type: none"> - zmniejszanie się liczby ludności - starzenie się społeczeństwa -niekorzystne warunki dla produkcji rolniczej - brak terenów inwestycyjnych - wysoki poziom bezrobocia - słaba baza dla rozwoju turystyki w postaci miejsc noclegowych i zaplecza gastronomicznego - niewystarczająca infrastruktura sportowa - zły stan dróg, brak ścieżek rowerowych - słaba oferta kulturalna - niedostateczne wyposażenie w wodociągi i kanalizację, brak sieci gazowniczej - szkoły oferują edukację na niskim poziomie - zbyt małe wsparcie przedsiębiorczości dla podmiotów pragnących prowadzić działalność gospodarczą na terenie gminy - niezaspokajający potrzeb i nieoptymalnie zorganizowany transport publiczny
	Szanse : <ul style="list-style-type: none"> - wzrost zainteresowania lokalnymi produktami i zasobami naturalnymi - wzrost popularności wypoczynku na obszarach wiejskich - wzrost zainteresowania aktywnymi formami wypoczynku i zdrowego, ekologicznego trybu życia 	Zagrożenia: <ul style="list-style-type: none"> - niska atrakcyjność gospodarcza gminy - degradacja środowiska naturalnego - mała atrakcyjność osiedleńcza gminy - przestępczość, chuligaństwo, alkoholizm - bierna postawa społeczeństwa w
ZEWNĘTRZNE		

<ul style="list-style-type: none"> - wzrost zainteresowania potencjałem turystycznym gminy - możliwość pozyskania w najbliższych latach dla gminy i jej mieszkańców dodatkowych środków z UE - poprawa infrastruktury w zakresie publicznej opieki nad dziećmi i osobami starszymi - wzrost świadomości ekologicznej - rozwój oferty kulturalnej na terenie gminy - zagospodarowanie przestrzeni wyłączanej z użytkowania (pustostanów i nieużytków) 	<p>sferze społecznej i gospodarczej</p>
--	---

Negatywne zjawiska, jako trudne do wyeliminowania lub poprawy, wymagają innego niż dotychczas, świeżego spojrzenia, ponieważ dotychczasowe metody nie dają zadowalających efektów, skutkujących trwałą poprawą w każdej z sfer funkcjonowania gminy oraz jej społeczeństwa. Prowadzenie rewitalizacji w gminie jest szansą znalezienia nowych sposobów wpływania na główne zidentyfikowane obszary problemowe oraz wykorzystania istniejących w gminie potencjałów.

3. Obszar zdegradowany gminy

3.1 Analiza sytuacji społecznej w gminie pod kątem występowania obszarów zdegradowanych

Opisane w poprzednim rozdziale problemy dotyczą całej gminy, jednak koncentracja ich nie wszędzie jest taka sama. Obszary objęte stanem kryzysowym, które złożyły się na obszar zdegradowany (OZ) w gminie, będą mogły być wyznaczone na podstawie analizy wskaźników, która wykazała na których obszarach występuje największa koncentracja negatywnych zjawisk o charakterze społecznym, technicznym, środowiskowym oraz przestrzennie – funkcjonalnym. Wskaźniki te przyjmują najmniej korzystne wartości na obszarach występowania danych zjawisk w stopniu przekraczającym poziom średni na tle ogólnej sytuacji w gminie, co świadczy o największej potrzebie zmian mających na celu poprawę niekorzystnej sytuacji. Wyznaczenie i zsumowanie obszarów (sołectw), gdzie wartości wskaźników obrazujących negatywne zjawiska przekraczają wartość średnią dla gminy pozwoliło na określenie obszaru zdegradowanego gminy, który po przeanalizowaniu pod względem jakościowym i ilościowym będzie można ograniczyć do obszaru na którym występuje największa koncentracja negatywnych procesów i który jako obszar rewitalizacji będzie mógł zostać poddany działaniom mającym na celu wyprowadzenie go z kryzysu, czyli rewitalizacji.

Analizowane wskaźniki zostały zaproponowane we wspomnianych wyżej „Zasadach programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych...” dla obszarów wiejskich. Wskaźniki zostały obliczone na podstawie wartości określonych w wyniku podziału gminy na sołectwa.

Dane do obliczania wskaźników pozyskano z: PUP, GOSP, Urzędu Stanu Cywilnego, Komendy Powiatowej Policji w Rypinie, ewidencji gruntów i budynków, CEIDIG – stan na dzień 31.12.2015.

Sytuację związaną z **niekorzystnymi zjawiskami w strukturze wiekowej społeczeństwa** w poszczególnych sołectwach zobrazowano dzięki wskaźnikom definiującym:

1. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na obszarze danego sołectwa
2. Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na obszarach poszczególnych sołectw

Tabela 3. Niekorzystne zjawiska w strukturze wiekowej ludności na terenie gminy Skrwilno – przedstawienie wskaźników.

	1. udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze	2. Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze
Budziska	16,81%	26,32%
Czarnia Duża	14,29%	16,67%
Czarnia Mała	14,86%	21,78%
Kotowy	12,10%	18,92%
Mościska	18,54%	30,77%
Okalewo	14,66%	22,38%
Otocznia	14,46%	21,82%
Przywitowo	10,86%	15,71%
Ruda	13,74%	18,65%
Rak	13,72%	13,72%
Skrwilno	12,81%	18,52%
Skudzawy	13,33%	22,15%
Szczawno	14,14%	21,43%
Szucie	12,12%	19,35%
Szustek	12,70%	19,35%
Urszulewo	12,09%	18,84%
Wólka	13,79%	18,18%
Zambrzyca	11,80%	18,75%
Zofiewo	12,04%	18,84%
GMINA:	13,43%	19,72%

Sytuację negatywnych zjawisk na rynku pracy na terach poszczególnych sołectw wchodzących w skład gminy Skrwilno obrazują następujące wskaźniki:

3. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na obszarze poszczególnych sołectw.
4. Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze

5. Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze

Tabela 4. Sytuacja na rynku pracy w poszczególnych sołectwach gminy Skrwilno – przedstawienie wskaźników.

	3. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	4. Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	5. Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze
Budziska	3,29%	1,97%	60,00%
Czarnia Duża	2,63%	1,75%	66,67%
Czarnia Mała	6,93%	1,98%	28,57%
Kotowy	8,56%	6,76%	78,95%
Mościska	5,49%	4,40%	80,00%
Okalewo	9,12%	6,20%	67,92%
Otocznia	1,82%	0,00%	0,00%
Przywitowo	12,86%	6,67%	51,85%
Ruda	4,76%	3,57%	75,00%
Rak	5,75%	5,31%	92,31%
Skrwilno	13,19%	7,68%	58,22%
Skudzawy	8,79%	5,86%	66,67%
Szczawno	13,49%	10,32%	76,47%
Szucie	15,32%	10,48%	68,42%
Szustek	5,65%	4,03%	71,43%
Urszulewo	5,80%	3,62%	62,50%
Wólka	5,68%	3,41%	60,00%
Zambrzyca	8,93%	3,57%	40,00%
Zofiewo	8,70%	4,35%	50,00%
GMINA:	9,29%	5,86%	63,08%

Wskaźniki obliczone na podstawie danych z GOPS, obrazują zapotrzebowanie na pomoc społeczną w poszczególnych sołectwach na obszarze gminy Skrwilno.

6. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w poszczególnych sołectwach
7. Udział gospodarstw domowych stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem dla danego sołectwa
8. Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na obszarze poszczególnych sołectw

Tabela 5. Zapotrzebowanie na pomoc społeczną na terenie sołectw wchodzących w skład gminy Skrwilno – przedstawienie wskaźników.

	6. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	7. Udział gospodarstw domowych stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw ogółem	8. Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze
Budziska	19%	22,22%	58%
Czarnia Duża	66%	48,00%	81%
Czarnia Mała	44%	41,86%	54%
Kotowy	12%	15,19%	36%
Mościska	34%	36,84%	84%
Okalewo	21%	24,87%	48%
Otocznia	13%	14,29%	53%
Przywitowo	18%	19,48%	50%
Ruda	19%	33,96%	59%
Rak	26%	19,51%	65%
Skrwilno	14%	13,16%	35%
Skudzawy	21%	23,33%	62%
Szczawno	31%	28,07%	67%
Szucie	32%	36,96%	69%
Szustek	23%	27,27%	77%
Urszulewo	23%	23,33%	55%
Wólka	22%	23,33%	47%
Zambrzyca	35%	40,91%	79%
Zofiewo	21%	18,75%	32%
GMINA:	21%	22,78%	53%

Wskaźnik skuteczności kształcenia w szkołach na terenie gminy (10) wykazuje, że na całym obszarze gminy obowiązek zapewnienia edukacji na szczeblu podstawowym i gimnazjalnym realizowany jest na niskim poziomie.

Tabela 6. Skuteczność kształcenia w poszczególnych sołectwach na terenie gminy Skrwilno.

	10. Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia
Budziska	tak
Czarnia Duża	tak

Czarnia Mała	tak
Kotowy	tak
Mościska	tak
Okalewo	tak
Otocznia	tak
Przywitowo	tak
Ruda	tak
Rak	tak
Skrwilno	tak
Skudzawy	tak
Szczawno	tak
Szucie	tak
Szustek	tak
Urszulewo	tak
Wólka	tak
Zambrzyca	tak
Zofiewo	tak
GMINA	TAK

Wskaźniki związane z bezpieczeństwem obywateli oraz przestępczością, także wśród młodzieży.

15. Stosunek interwencji służb porządkowych (policji, straży) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych
16. Wskaźnik przestępstw kryminalnych popełnianych na obszarze poszczególnych sołectw na 1000 mieszkańców
17. Stosunek wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe względem ogółu młodzieży w tym przedziale wieku na terenie sołectwa
18. Liczba przestępstw młodocianych popełnionych na obszarze sołectwa na 1000 mieszkańców

Tabela 7. Bezpieczeństwo publiczne oraz zagrożenie przestępczością – przedstawienie wskaźników dla poszczególnych sołectw gminy Skrwilno.

15. Stosunek interwencji służb porządkowych (policji, straży) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw	16. Wskaźnik przestępstw kryminalnych popełnianych na danym obszarze na 1000 mieszkańców	17. Stosunek wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe względem ogółu młodzieży w tym przedziale wieku na danym	18. Liczba przestępstw młodocianych popełnionych na danym obszarze na 1000 mieszkańców
---	--	--	--

	domowych		obszarze	
Budziska	0,00%	0	0,00%	0
Czarnia Duża	0,00%	0	0,00%	0
Czarnia Mała	0,00%	0	0,00%	0
Kotowy	0,00%	0	0,00%	0
Mościska	0,00%	0	0,00%	0
Okalewo	0,51%	0	3,03%	0
Otocznia	0,00%	0	0,00%	0
Przywitowo	1,30%	0	0,00%	0
Ruda	1,89%	0	0,00%	0
Rak	0,00%	0	0,00%	0
Skrwilno	0,46%	0	0,00%	0
Skudzawy	0,00%	0	0,00%	0
Szczawno	0,00%	0	0,00%	0
Szucie	2,17%	0	0,00%	0
Szustek	0,00%	0	0,00%	0
Urszulewo	0,00%	0	0,00%	0
Wólka	3,33%	0	0,00%	0
Zambrzyca	0,00%	0	0,00%	0
Zofiewo	0,00%	0	0,00%	0
GMINA:	0,45%	0	0,43%	0

Wskaźniki obrazujące problemy przestrzenno – funkcjonalne oraz infrastrukturalne na terenie sołectw wchodzących w skład gminy Skrwilno.

21. Udział przestrzeni zdegradowanej w powierzchni ogólnej sołectwa

25. Liczba budowli, których stan konstrukcji ogranicza lub uniemożliwia ich użytkowanie względem ogółu tych obiektów danego obszaru

Tabela 8 Problemy przestrzenno – funkcjonalne oraz infrastrukturalne w poszczególnych sołectwach na terenie gminy Skrwilno – przedstawienie wskaźników

	21. Udział przestrzeni zdegradowanej w powierzchni ogólnej danego obszaru	25. Liczba budowli, których stan konstrukcji ogranicza lub uniemożliwia ich użytkowanie względem ogółu tych obiektów danego obszaru
Budziska	0,00%	0,00%
Czarnia Duża	0,00%	2,00%
Czarnia Mała	0,00%	0,00%

Kotowy	0,00%	1,27%
Mościka	0,00%	2,63%
Okalewo	0,00%	0,00%
Otocznia	0,00%	0,00%
Przywitowo	0,00%	1,30%
Rak	0,00%	0,00%
Ruda	0,00%	1,89%
Skrwilno	0,01%	0,46%
Szczawno	0,00%	0,83%
Skudzawy	0,00%	0,00%
Szucie	0,00%	0,00%
Szustek	0,00%	2,27%
Urszulewo	0,00%	0,00%
Wólka	0,00%	0,00%
Zambrzyca	0,00%	2,27%
Zofiewo	0,00%	0,00%
GMINA:	0,001%	0,64%

	15. Stosunek interwencji służb porządkowych (policji, straży) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych																			
	16. Wskaźnik przestępstw kryminalnych popełnianych na obszarze poszczególnych sołectw na 1000 mieszkańców																			
	17. Stosunek wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe względem ogółu młodzieży w tym przedziale wieku na terenie sołectwa																			
	18. Liczba przestępstw młodocianych popełnionych na obszarze sołectwa na 1000 mieszkańców																			
SFERY	Wskaźniki	1. Budziska	2. Czarnia Duża	3. Czarnia Mała	4. Kotowy	5. Mościska	6. Okalewo	7. Otocznia	8. Przywitowo	9. Rak	10. Ruda	11. Skrwilino	12. Skudzawy	13. Szczawno	14. Szucie	15. Szustek	16. Urszulewo	17. Wólka	18. Zambrzyca	19. Zofiewo
Przestrenno - funkcjonalna	21. Udział przestrzeni zdegradowanej w powierzchni ogólnej sołectwa																			
Infrastrukturalna	25. Liczba budowli, których stan konstrukcji ogranicza lub uniemożliwia ich użytkowanie względem ogółu tych obiektów na danym obszarze																			
Łączna liczba wskaźników społecznych osiągających wartości niekorzystne na tle całej gminy		2	4	4	4	3	6	3	4	6	5	4	5	6	6	4	3	4	3	1

Sołectwa na terenie których zidentyfikowano jednocześnie występowanie więcej niż dwóch negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz posiadające przestrzenie zdegradowane. Sołectwa te stanowią obszar zdegradowany gminy.																		
1. Budziska	2. Czarnia Duża	3. Czarnia Mała	4. Kotowy	5. Mościska	6. Okalewo	7. Otocznia	8. Przywitowo	9. Ruda	10. Rak	11. Skrwilno	12. Skudzawy	13. Szczawno	14. Szucie	15. Szustek	16. Urszulewo	17. Wólka	18. Zambrzyca	19. Zofiewo

3.2 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego w gminie Skrwilno

Obszar zdegradowany w gminie stanowią sołectwa:

- których łączna liczba wskaźników społecznych ujawniających wartości mniej korzystne niż średnia dla gminy przekroczyła dwa oraz
- znajdują się **przestrzenie zdegradowane** definiowane jako: obecnie nieużytkowane tereny i obiekty, na których realizowano działalności: przemysłowe, wojskowe, eksploatację kopalni, transportowe, rolnicze, infrastruktury komunalnej (związanej z gospodarką wodno-ściekową, odpadami, zaopatrzeniem w energię). Specyficznym rodzajem „przestrzeni zdegradowanych” są także tereny i obiekty, w których rozpoczęto realizację zagospodarowania i jej nie zakończono – formalnie nie doszło więc do rozpoczęcia działalności, ale teren jest zajęty przez nieużytkowane obiekty.

Lub

- występuje stan kryzysowy, rozumiany jako współistnienie co najmniej dwóch problemów społecznych mierzonych wskaźnikami wraz z problemem dotyczącym co najmniej jednej ze sfer: gospodarki, środowiska, problemów przestrzenno funkcjonalnych oraz technicznych.

Z zastosowaniem powyższych kryteriów obszar zdegradowany w gminie Skrwilno wyznaczono na obszarze sołectw **Skrwilno** (przestrzeń zdegradowana + cztery wskaźniki społeczne o wartościach mniej korzystnych niż średnia dla gminy), **Czarnia Duża, Kotowy, Mościska, Przywitowo, Ruda, Skudzawy, Szustek, Zambrzyca** (gdzie zdiagnozowano stan kryzysowy: co najmniej 2 wskaźniki społeczne o wartościach niekorzystnych względem średniej dla gminy oraz problem techniczny – wyższy niż średnia dla gminy udział budynków, których stan konstrukcji ogranicza lub uniemożliwia ich użytkowanie).

	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia
Budziska	16,81%	3,29%	1,97%	tak
Czarnia Duża	14,29%	2,63%	1,75%	tak
Czarnia Mała	14,86%	6,93%	1,98%	tak
Kotowy	12,10%	8,56%	6,76%	tak
Mościska	18,54%	5,49%	4,40%	tak
Okalewo	14,66%	9,12%	6,20%	tak
Otocznia	14,46%	1,82%	0,00%	tak
Przywitowo	10,86%	12,86%	6,67%	tak
Ruda	13,74%	4,76%	3,57%	tak
Rak	13,72%	5,75%	5,31%	tak

Skrwilno	12,81%	13,19%	7,68%	tak
Skudzawy	13,33%	8,79%	5,86%	tak
Szczawno	14,14%	13,49%	10,32%	tak
Szucie	12,12%	15,32%	10,48%	tak
Szustek	12,70%	5,65%	4,03%	tak
Urszulewo	12,09%	5,80%	3,62%	tak
Wólka	13,79%	5,68%	3,41%	tak
Zambrzyca	11,80%	8,93%	3,57%	tak
Zofiewo	12,04%	8,70%	4,35%	tak
GMINA:	13,43%	9,29%	5,86%	TAK

Mapa 1. Obszar zdegradowany gminy Skrwilno

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.geoportal.org.pl



4. Obszar rewitalizacji gminy

4.1 Metodyka wyznaczania obszaru rewitalizacji

Obszarem rewitalizacji gminy jest obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na jego istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny przemysłowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

W gminie Skrwilno rewitalizacja prowadzona będzie na potrzeby osiągnięcia celu, jakim jest **aktywizacja społeczna mieszkańców**. Przestrzeń, która może być zakwalifikowana jako obszar rewitalizacji prowadzonej dla tego celu, musi spełniać następujące warunki:

- występuje przestrzeń zdegradowana, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego
- na terenie miejscowości, w odległości 1,5 km od zwyczajowo przyjętego centralnego punktu miejscowości, brak publicznej infrastruktury społecznej należącej do jednej z grup:
 - publiczna infrastruktura służąca do uprawiania sportu, rekreacji oraz place zabaw
 - publiczna infrastruktura umożliwiająca prowadzenie zajęć aktywizacyjnych, np. dom kultury, biblioteka, świetlica wiejska, lub ich placówki filialne

Sytuacją, w której powyższy warunek może zostać nie spełniony jest planowana interwencja, która zakłada stworzenie infrastruktury:

- komplementarnej wobec już istniejącej lub
- bezpośrednio rozszerzającej, poprzez adaptację istniejących budynków możliwości lokalowe infrastruktury już istniejącej lub
- należącej do tej samej kategorii oraz umożliwiającej realizację zadań/aktywności tego samego rodzaju, jeśli zapotrzebowanie społeczne przekracza możliwości infrastruktury już istniejącej lub
- zastępującej infrastrukturę tego samego rodzaju likwidowaną ze względu na stan wyeksploatowania, brak funkcjonalności czy niespełnienie warunków bezpieczeństwa

4.2 Wyznaczanie obszaru rewitalizacji na terenie gminy Skrwilno

Na terenie gminy Skrwilno zidentyfikowano sołectwo które posiada cztery wskaźniki, świadczące o stanie kryzysowym oraz na jego obszarze znajduje się przestrzeń zdegradowana – jest to sołectwo Skrwilno.

Przestrzenią zdegradowaną na terenie sołectwa Skrwilno jest budynek przy ul. Targowej. W budynku tym mieściła się niegdyś siedziba kółek rolniczych, a jego część wykorzystywana była jako zaplecze warsztatowo – remontowe. Obecnie budynek ten nie jest użytkowany - stanowi pustostan, a jego degradacja postępuje w szybkim tempie.

Fotografia 1. Poprzemysłowy budynek w Skrwilnie przy ul Targowej – przestrzeń zdegradowana.



Pomimo, że analiza wskaźnikowa ujawniła, że inne sołectwa wchodzące w skład obszaru zdegradowanego (np. Okalewo, Rak, Szczawno, Szucie) dotknięte są większą liczbą problemów oraz dotyczą one większego procentu mieszkańców, to jednak, ze względu na mniejszą liczbę mieszkańców oddziaływanie działań rewitalizacyjnych będzie miało słabszy efekt oraz obejmie mniejszą liczbę dotkniętych problemami osób. Dlatego zdecydowano się wytypowane do prowadzenia działań rewitalizacyjnych powinny zostać te obszary, na których te działania przyniosą największe efekty społeczne. Porównując stopień koncentracji mieszkańców na terenie sołectw wchodzących w skład gminy, uznano, że najszersze oddziaływanie społeczne prowadzonych w ramach rewitalizacji działań będzie możliwe do uzyskania, jeżeli działania te obejmą sołectwo Skrwilno.

Tabela 10. Liczba ludności i gęstość zaludnienia na terenie poszczególnych sołectw w gminie Skrwilno.

	Liczba ludności	Powierzchnia (ha)	Gęstość zaludnienia (os/km ²)
Budziska	237	537,29	44,1
Czarnia Duża	180	506,98	35,5
Czarnia Mała	145	330,52	43,9
Kotowy	342	544,2	62,8
Mościska	148	280,2	52,8
Okalewo	882	2725,05	32,4
Otocznia	83	370,5	22,4

Przywitowo	300	493,19	60,8
Rak	224	323,2	69,3
Ruda	337	754,28	44,7
Skrwilno	1584	1 310,11	120,9
Skudzawy	508	1241,24	40,9
Szczawno	186	315,3	59,0
Szucie	198	344,98	57,4
Szustek	188	393,86	47,7
Urszulewo	214	412,29	51,9
Wólka	116	331,86	35,0
Zambrzyca	177	367,18	48,2
Zofiewo	108	470,63	22,9
Gmina:	6157	12052,86	51,1

Na obszarze sołectwa Skrwilno zdiagnozowano również niedostatki wyposażenia w infrastrukturę służącą do aktywizacji społecznej

Tabela 11. Infrastruktura służąca aktywizacji społecznej na terenie obszaru zdegradowanego w gminie Skrwilno

Sołectwo	Publiczna infrastruktura służąca do uprawiania sportu, rekreacji oraz place zabaw w odległości 1,5 km od centrum miejscowości	Publiczna infrastruktura umożliwiająca prowadzenie zajęć aktywizacyjnych, np. dom kultury, biblioteka, świetlica wiejska, lub ich placówki filialne usytuowana nie dalej niż 1,5 km od centrum miejscowości
Skrwilno	plac zabaw, hala sportowa, orlik	biblioteka, świetlica wiejska

Istniejąca na terenie sołectwa Skrwilno jest niewystarczająca względem potrzeb mieszkańców. Skrwilno jest sołectwem będącym głównym ośrodkiem i centrum życia społecznego na terenie gminy. Wyposażone jest ono w pewne zaplecze służące do realizacji potrzeb dotyczących sportu. Oferta nie jest jednak wystarczająca dla wszystkich grup społecznych – uprzywilejowane są dzieci, natomiast istnieje potrzeba wprowadzenia infrastruktury uzupełniającej względem hali sportowej – czyli rozszerzającej ofertę dla osób dorosłych. Uzupełnieniem tych braków powinno być zorganizowanie przestrzeni otwartej służącej do celów związanych ze sportem i rekreacją na terenie tego sołectwa. Również oferta kulturalna w Skrwilnie jest bardzo uboga – ogranicza się jedynie do mieszczącej w budynku urzędu gminy biblioteki. Potrzeby mieszkańców zarówno w zakresie działalności związanej z aktywizacją społeczną, jak również kulturą nie są zaspokajane, dlatego niezbędna jest poprawa dostępu do infrastruktury umożliwiającej prowadzenie działań mających na celu ożywienie społeczne na terenie gminy.

Obszar rewitalizacji w gminie Skrwilno obejmuje sołectwo Skrwilno.

*Mapa 2. Obszar rewitalizacji w gminie Skrwilno na tle obszaru zdegradowanego.
Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.geoportal.org.pl*



5. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

5.1 Zasoby oraz potencjały obszaru rewitalizacji

Sołectwo Skrwilno, na terenie którego prowadzone będą działania rewitalizacyjne, zajmuje powierzchnię ok. 13 km² i zamieszkane jest przez 1584 mieszkańców, co stanowi 10,87% powierzchni oraz 25,73% ludności gminy.

Osadnictwo na tym terenie datowane jest od czasów wczesnośredniowiecznych. Grodzisko skrwileńskie funkcjonowało od IX do drugiej połowy XII wieku w lokalizacji odsuniętej od obecnej miejscowości Skrwilno o ok. 1 km na północny wschód i umiejscowionej na wyspie (obecnie w wyniku zarastania jeziora, teren otoczony jest łąkami i tylko częściowo graniczy z taflą jeziora). Wydarzeniem, które rozświetliło średniowieczne grodzisko jest znalezienie w latach 60-tych na jego terenie tzw. „skarbu skrwileńskiego” na który składają się biżuteria i przedmioty wykonane ze złota i srebra, a które zostały ukryte na terenie dawnego grodziska podczas potopu szwedzkiego. Skarb eksponowany jest obecnie w Muzeum Okręgowym w Toruniu. **Potencjał miejscowości związany z tak bogatą i interesującą historią nie jest wykorzystywany.** Teren, na którym prowadzone były wykopaliska nie jest w żaden sposób oznaczony, brakuje informacji turystycznej oraz zorganizowania atrakcji turystycznych odwołujących się historii tego miejsca, mimo, że jego położenie jest bardzo bliskie względem centralnego punktu gminy.

Innymi ciekawymi obiektami świadczącymi o bogatej historii tych terenów i zlokalizowanymi na terenie sołectwa są:

- Zespół kościoła rzymsko - katolickiego w Skrwilnie obejmujący:
 - kościół murowany z 1852 r. projektu Ludwika Gosławskiego,
 - dzwonnice murowaną z 4 ćw. XIX w,
 - plebanię murowaną z końca XIX w,
 - cmentarz parafialny z nagrobkami od 1863 r. i starodrzewem
- Malowniczy podworski park krajobrazowy założony w pierwszej połowie XIX wieku

Zasobami środowiska naturalnego tego sołectwa jest jezioro Skrwilno, rzeka Skrwa, a także znaczne obszary porośnięte lasami, park podworski z XIX w, pomniki przyrody. Na terenie miejscowości Skrwilno znajduje się siedziba Nadleśnictwa, gdzie bierze swój początek oraz kończy się mająca 4,2 km długości ścieżka edukacyjna przybliżająca zagadnienia związane z ochroną przyrody oraz ekosystemami leśnymi oraz obejmuje takie atrakcje jak: punkt widokowy na jezioro Skrwileńskie, dwustuletni drzewostan sosnowy, pomnik pomordowanych w czasie II Wojny Światowej, ekologiczną oczyszczalnię ścieków, park dendrologiczny, miejsce na ognisko i inne. Nieskażone przez przemysł, bogate środowisko naturalne może stanowić podstawę do rozwoju gospodarczego bazującego na tych potencjałach. Na dzień dzisiejszy brakuje jednak zarówno zaplecza gastronomicznego i noclegowego jak i promocji. Skrwilno nie ma zdiagnozowanych swoich mocnych stron jeżeli chodzi o produkty turystyczne czy główne atrakcje warte promowania na szerszym forum.

Fotografia 2. Park podworski w Skrwilnie.

Źródło: <https://sites.google.com/site/mojagminaskrwilno/aktualnosci/turystyka>



Miejscowość Skrwilno jest siedzibą gminy, a także jej centrum administracyjnym i handlowym. Skrwilno stanowi główny ośrodek skupiający podmioty gospodarcze o działalności pozarolniczej. Największym pracodawcą na terenie sołectwa jest Nadleśnictwo Skrwilno. Ponadto mieszczą się tu podstawowe usługi, takie jak poczta, bank spółdzielczy oraz przedsiębiorstwa o profilu handlowym, zakłady produkcyjne i związane z przetwórstwem przemysłowym. Wyjątkowe znaczenie mają też organizowane co czwartek na terenie Skrwilna jarmarki, które mają tradycję sięgającą XVIII wieku. Obecnie gmina Skrwilno dysponuje największym na terenie powiatu, wyposażonym w potrzebne media i instalacje Targowiskiem, które przyciąga przedsiębiorców i klientów nie tylko z terenu gminy Skrwilno ale również z gmin sąsiadujących. Targowisko jest miejscem, gdzie oferowane są do sprzedaży rolne i spożywcze produkty lokalne.

Mapa 3. Plan miejscowości Skrwilno – uwzględniono obiekty o największym znaczeniu dla społeczności miejscowości Skrwilno i całej gminy.



Bardzo ważnym potencjałem sołectwa w sferze gospodarczej jest ilość zarejestrowanych na danym terenie podmiotów gospodarczych (99 podmiotów, a dla gminy to 236 podmiotów). W Skrwilnie wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów osób fizycznych na 100 mieszkańców wynosi 8,94, podczas gdy średnia dla gminy to 5,62. Dla Skrwilna charakterystyczny jest fakt, że największa ilość tych podmiotów skupia się na obszarze nasilonego występowania problemów społecznych. Jest to związane z lokalizacją tego

obszaru w centrum Gminy. Niewielkie odstępstwa w poszczególnych latach co do liczby zarejestrowanych podmiotów świadczą o tym, że na terenie sołectwa utrzymuje się stała liczba podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne w stosunku do liczby ludności. Stanowi to doskonały potencjał do większego rozwoju poziomu zatrudnienia na tym terenie przy założeniu podjęcia działań rewitalizacyjnych.

5.2 Problemy społeczne

Analiza wskaźnikowa problemów gminy przeprowadzona na potrzeby diagnozy skali występowania negatywnych zjawisk na terenie poszczególnych sołectw, ujawniła stan kryzysowy na terenie sołectwa Skrwilno w obszarze:

- problemów rynku pracy
- niskiego poziomu kształcenia
- zakłóconego bezpieczeństwa funkcjonowania rodzin oraz porządku publicznego
- złego stanu technicznego budynków oraz obecności przestrzeni zdegradowanej

Tabela 12. Charakterystyka sytuacji społecznej w sołectwie Skrwilno – wskaźniki i ich wartości na tle gminy.

Wskaźnik	Skrwilno	Średnia dla gminy
3. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	13,19%	9,29%
4. Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	7,68%	5,86%
10. Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia	TAK	-

15. Stosunek interwencji służb porządkowych (policji, straży) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych

0,46%

0,45%

21. Udział przestrzeni zdegradowanej w powierzchni ogólnej danego obszaru

0,01%

0,001%

Udział osób **bezrobotnych** w ludności w wieku produkcyjnym na tym obszarze wynosi 13,19% (przy czym wskaźnik ten dla całej gminy wynosi 9,29%). Co więcej, stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym wynosi 7,68% (dla gminy: 5,86%) Ze względu na rosnące bezrobocie konieczne zatem jest podejmowanie wysiłków na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia.

Do negatywnych zjawisk społecznych należy też **przestępczość** na obszarze sołectwa Skrwilno. Poczucie bezpieczeństwa stanowi jedno z podstawowych kryteriów oceny obszaru, w którym się żyje oraz spędza większość czasu. Zgodnie z danymi Komendy Powiatowej Policji w Rypinie w 2015 roku na terenie całej gminy odnotowano 1 przestępstwo kryminalne z udziałem nieletnich. Przemoc w rodzinie jako jeden z przejawów patologii społecznej o charakterze przestępczym również występuje w sołectwie Skrwilno. Potwierdzeniem tego stanu jest wskaźnik "stosunek interwencji służb porządkowych (policji, straży) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych", którego wartość dla sołectwa Skrwilno wyniosła 0,49%, przy czym dla całej gminy wskaźnik ten wynosi 0,45% (dane za cały 2015 r.).

Sołectwo Skrwilno należy również do rejonu obsługi szkoły podstawowej oraz gimnazjum o **niskim poziomie kształcenia**. Świadczą o tym średnie wyniki egzaminów na koniec VI klasy szkoły podstawowej oraz gimnazjum (za lata 2013, 2014 i 2015), które odbiegają in minus od średnich wartości w województwie kujawsko-pomorskim i utrzymują się na stałym poziomie. Należy mieć też na uwadze, że Zespół Szkół, który koncentruje w sobie największą liczbę uczniów, znajduje się w miejscowości Skrwilno więc na obszarze zdegradowanym. Fakt, że tak znacząca liczba uczniów kształci się na obszarze skoncentrowanych problemów społecznych nie wpływa korzystnie na proces ich edukacji i dorastania. Istotne w kwestii edukacji są także problemy lokalowe w edukacji przedszkolnej w sołectwie Skrwilno i całej gminie (brak przedszkoli, słabe wyposażenie, niedoinwestowanie – ustalono na podstawie wywiadów z dyrekcją przedszkoli i punktów przedszkolnych w gminie).

Skrwilno jest sołectwem cechującym się niekorzystnymi wskaźnikami dotyczącymi struktury wiekowej. Ludność w wieku poprodukcyjnym stanowi tu aż 18,52% względem ludności w wieku produkcyjnym. (średnia dla gminy, to niewiele więcej – 19,72%). Z kolei udział ludności w wieku

poprodukcyjnym w ogóle ludności tego sołectwa to 12,81% (średnio dla gminy, wartość ta jest nieco wyższa i wynosi 13,43%). Z prognozy wynika, że wskaźnik ten będzie się zwiększał, gdyż społeczeństwo na terenie całej gminy jest społeczeństwem, które się starzeje. Jest to skutkiem stopniowo zmniejszającego się przyrostu naturalnego i implozji demograficznej, a także emigracji zarobkowej do miast i za granicę.

Kolejny niekorzystny wskaźnik to **ubóstwo**. Skrwilno jest sołectwem, gdzie z pomocy społecznej korzysta bardzo dużo osób oraz rodzin. Przykładowo, ponad 1/3 dzieci do lat 17 (35,3%) w gminie to dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny. Z danych GOPS wynika, że jest to tendencja wzrostowa, gdyż zwiększa się ilość osób bezrobotnych oraz nasila się zjawisko marginalizacji i pauperyzacji pewnych grup społecznych. Powiększa to kryzys w rodzinach i ma wieloaspektowe, negatywne konsekwencje dla całej gminy, m.in. dlatego, że powiększa skalę wyuczonych bezradności i bierności. Wzrasta uzależnienie osób i rodzin od pomocy społecznej oraz narasta zjawisko dziedziczenia korzystania z pomocy społecznej.

5.3 Infrastruktura i przestrzeń publiczna

Dokonując analizy **przestrzenno-funkcjonalnej** obszaru zdegradowanego sołectwa Skrwilno wzięto pod uwagę jakość terenów publicznych. W sołectwie Skrwilno koncentruje się ich największa ilość. Stan budynków użyteczności publicznej nie jest najlepszy. Wymagają one termomodernizacji oraz odnowienia i dostosowania ich do współczesnych standardów i wymogów, w tym w zakresie prowadzenia zajęć w obszarze aktywizacji społecznej. Taką potrzebę wskazali również mieszkańcy w ankietach sporządzonych na rzecz tworzenia SRG. Stan techniczny tych budynków z roku na rok ulega pogorszeniu. Niektóre stanowią pustostany, a odpowiednie zagospodarowanie ich, stanowiłoby idealną bazę do rozwoju życia społecznego, kulturalnego (np. utworzenie Gminnego Domu Kultury), jak i gospodarczego, co w konsekwencji wpłynęłoby na zmniejszenie opisanych patologii, m.in. przez wzrost aktywności społecznej. Również największa ilość przestrzeni niezagospodarowanych i zdegradowanych koncentruje się w sołectwie Skrwilno (0,69% vs. 0,15% w całej gminie). Ze względu na ich postępującą degradację oraz wydłużający się czas nieużytkowania rozwijają się w nich patologie społeczne, w tym przestępczość.

Infrastruktura edukacyjna na terenie miejscowości zaspokaja potrzeby uczniów pod względem ilościowym jak i jakościowym. Szkoła podstawowa i gimnazjum tworzą kompleks budynków połączonych łącznikiem. Zespół szkół wyposażony jest w zaplecze sportowe. W budynku SP zorganizowane są również zajęcia przedszkolne dla dzieci w wieku 5 i 6 lat. Budynek przedszkola mieszczący się przy ulicy Leśnej 11 w Skrwilnie mieści dwa oddziały dla 3 i 4-latków. Zaplecze infrastrukturalne edukacji na poziomie podstawowym i gimnazjalnym należy uznać za wystarczające, ale budynków tych (poza gimnazjum) dotyczą problemy techniczne. Zastosowane na etapie realizacji (lata 30-ste i 70-te XX w.) materiały powodują niską efektywność energetyczną budynku.

Budynek przedszkola znajduje się w jeszcze trudniejszej sytuacji – oprócz prac termomodernizacyjnych, wymaga także remontu ogólnobudowlanego, w wyniku których możliwe byłoby uzyskanie dodatkowych przestrzeni pozwalających na stworzenie dodatkowych miejsc w przedszkolu, dostosowanie łazienek do potrzeb grup wiekowych, dostosowanie budynku do potrzeb osób

niepełnosprawnych oraz wózków dziecięcych (budowa podjazdu do wejścia głównego), wyposażenie budynku w sieć internetową, zakup wyposażenia spełniającego współczesne standardy.

Fotografia 3. Samorządowe przedszkole w Skrwilnie.

Źródło: <http://skrwilnoprzedszkole.cba.pl/>



Z podobnymi problemami technicznymi boryka się powstały w latach 70-tych budynek urzędu gminy. Wysokie zapotrzebowanie na energię związane jest ze stratami, które następują przede wszystkim poprzez stropodach, który nie jest ocieplony. W efekcie w okresie zimowym w budynkach następuje znaczne wychłodzenie pomieszczeń, co uniemożliwia utrzymanie właściwej temperatury w czasie sezonu grzewczego. Ponadto, instalacje centralnego ogrzewania są przestarzałe a zastosowane rozwiązania techniczne zawodne i niesprawne. Budynek powinien zostać zmodernizowany i poddany remontowi.

Świetlica wiejska, znajdująca się w centralnym punkcie miejscowości Skrwilno również wymaga kompleksowego remontu. Budynek ten pełnił wcześniej siedzibę OSP. Obecnie, ze względu na zły stan techniczny, budynek ten użytkowany jest rzadko. Odbywają się tam zebrania, okazjonalnie organizowane są uroczystości. Niezbędny dla dalszego użytkowania remont powinien objąć wymianę konstrukcji dachu, termomodernizację, wyposażenie, a także wymianę instalacji oraz stolarki i przebudowę zaplecza kuchennego, co umożliwiłoby organizację przyciągających lokalną społeczność spotkań i imprez. Teren wokół również wymaga zagospodarowania i uatrakcyjnienia

Fotografia 4. Świetlica wiejska w miejscowości Skrwilno.



Innymi problemami technicznymi jest **obecność przestrzeni niezagospodarowanej na terenie centrum miejscowości**, która mogłaby zostać wykorzystana z pożytkiem dla lokalnej społeczności. Takimi terenami są:

- teren znajdujący się w ścisłym centrum miejscowości Skrwilno, mieszczący się pod adresem Rypińska 7. Na posesji mieści się Urząd Gminy Skrwilno, natomiast za budynkiem urzędu znajduje się niezagospodarowana przestrzeń o nawierzchni piaszczystej, którą mieszkańcy wykorzystują jako parking. Dawniej, teren ten użytkowany był jako targowisko, obecnie nie jest tam prowadzona żadna zorganizowana działalność. Teren ten bardzo obniża walory estetyczne przestrzeni umiejscowionej w centrum Skrwilna, która powinna stanowić zagospodarowaną przestrzeń publiczną, pełniącą funkcje reprezentacyjne i użytkowe dla mieszkańców nie tylko Skrwilna, ale całej gminy.

Fotografia 5. Niezagospodarowana przestrzeń znajdująca się za budynkiem Urzędu Gminy w Skrwilnie.



- teren obok kompleksu budynków szkolnych oraz boiska sportowego Orlik jest w dużej mierze niezagospodarowany. Stanowi go plac o powierzchni piaszczystej. W porach deszczowych w związku z kursowaniem autobusów szkolnych zamienia się w nieprzystępny teren podmokły natomiast w suche i słoneczne dni jest to obszar zakurzony i nieprzyjazny dla użytkowników. Teren ten powinien zostać zagospodarowany na cele rekreacyjne i sportowe poprzez stworzenie infrastruktury sportowej na otwartym terenie. Miejsce parkowania autobusów powinno zostać do tego celu odpowiednio przystosowane, natomiast reszta nieużytku zagospodarowana na cele aktywizacji i promocji zdrowego stylu życia wśród mieszkańców gminy.

Problemem przestrzenno – funkcjonalnym wpływającym na wizerunek całej miejscowości jest brak wysokiej jakości, estetycznie i funkcjonalnie zagospodarowanych przestrzeni publicznych w centralnym punkcie miejscowości Skrwilno. W pobliżu najważniejszych budynków użyteczności publicznej na terenie miejscowości, w jej ścisłym centrum brakuje wyznaczonych miejsc parkingowych, chodników oraz elementów otoczenia podwyższających spójność i estetykę przestrzeni. Centrum miejscowości wymaga rewitalizacji, w sensie podniesienia jakości przestrzeni publicznej i poprawienia wizerunku miejscowości zarówno w oczach mieszkańców, turystów i inwestorów. Istniejąca przestrzeń nie stanowi sprzyjającego otoczenia zarówno dla działań aktywizujących społecznie, ale również nie jest atrakcyjnym miejscem wypoczynku dla turystów oraz terenem działalności dla inwestorów.

5.4 Aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji

Na terenie sołectwa Skrwilno działają **organizacje pozarządowe oraz stowarzyszenia** których zasoby skierowane są na działania w zakresie animacji życia społecznego w gminie. Dotychczasowe możliwości ich wykorzystania były ograniczone, ponieważ większość z nich zmaga się z problemem braku siedziby. Działające na terenie Skrwilna organizacje to:

- Gminna Rada Kół Gospodyń Wiejskich w Skrwilnie – która przewodniczy oddziałom funkcjonującym na terenie 11 miejscowości w gminie (Zambrzyca, Szustek, Przywitowo, Czarnia Mała, Czarnia Duża, Okalewo, Rak, Ruda, Szucie, Zofiewo, Urszulewo).
- Klub Seniora „Skrwilenianki” funkcjonujący w budynku Urzędu Gminy w Skrwilnie
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło Nr 1 w Skrwilnie – Stowarzyszenie działające od 1979 roku, którego podstawową działalnością jest pomoc społeczna w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób, a także działalność kulturalna i mająca na celu ochronę tradycji i dziedzictwa kulturowego, a także wspieranie działalności artystycznej. Stowarzyszenie korzysta z budynku Urzędu Gminy w Skrwilnie.
- Gminny Ludowy Klub Sportowy „Skrwa” Skrwilno – „Skrwa” założona została w 1966 roku i zrzeszała sekcje związane z wieloma dyscyplinami: piłką nożną, siatkówką i ręczną, podnoszeniem ciężarów, tenisem stołowym oraz łucznictwem. Dziś „Skrwa” to przede wszystkim drużyna futbolowa osiągająca dobre wyniki w tabeli ligowej klasy „A”. W Skrwilnie funkcjonuje „Uczniowski Klub Sportowy Skrwa Skrwilno”, który dysponuje boiskiem, które powstało w ramach programu „Orlik 2012”.
- Ochotnicza Straż Pożarna w Skrwilnie

Stowarzyszenia te stanowią potencjał obszaru rewitalizacji w gminie Skrwilno który może być zaangażowany do wyprowadzania tego obszaru ze stanu kryzysowego poprzez realizację działań aktywizujących społeczność.

Działania mające na celu aktywizację społeczną mieszkańców organizowane są jako jednorazowe bądź cykliczne imprezy – odbywają się one przede wszystkim w plenerze – w parku lub w hali sportowej. Imprezy te adresowane są przede wszystkim do społeczności lokalnej – brakuje inicjatyw przyciągających osoby spoza najbliższej okolicy – np. imprez odwołujących się do takich lokalnych potencjałów jak bogata historia tych terenów bądź tradycje kulinarne regionu. Brakuje również przestrzeni służącej ekspozycji wyrobów artystycznych lokalnych twórców oraz miejsca, gdzie byłaby możliwość prowadzenia różnego rodzaju warsztatów wzmacniających lokalne tradycje rękodzielnicze.

Poprawy wymaga też stała oferta zajęć aktywizujących dla różnych grup wiekowych oraz stworzenie zaplecza dla tego rozwoju. Dotychczas aktywności takie realizowane były w niewystarczającym zakresie i warunkach do tego nieprzystosowanych – w pomieszczeniach budynku urzędu gminy.

W miejscowości Skrwilno znajduje się budynek należący do gminy, który nie jest użytkowany. Budynek ten znajduje się przy ulicy Targowej i pełnił niegdyś funkcję siedziby kółek rolniczych, częściowo wykorzystywany był również jako zaplecze warsztatowo – remontowe. Pustostan ten niszczeje z roku na rok. Budynek ten nadaje się do remontu i adaptacji np. na cele ośrodka kulturalnego – w ten sposób zamiast wspomagać występowanie patologii, jak to ma miejsce dotychczas, obiekt ten mógłby zostać przeznaczony na rzecz walki z nimi. Na terenie sołectwa brakuje bazy lokalowej, dla aktywności związanej z szeroko rozumianą kulturą. Nie istnieje miejsce poza przestrzeniami otwartymi, w którym można by realizować takie działania, jak wystawy, koncerty, spotkania, warsztaty, które są bardzo ważnym elementem integracji lokalnej społeczności oraz budowania więzi ze swoim miejscem zamieszkania. Dotychczas takie inicjatywy były mocno ograniczone pomimo zapotrzebowania, np. w ramach działalności Kół Gospodyń Wiejskich czy Klubu Seniora działających na terenie gminy, istnieje potrzeba stworzenia miejsca prowadzenia warsztatów czy pokazów związanych z kulinarnymi tradycjami regionu.

Tabela 13. Analiza SWOT dla obszaru rewitalizacji – Sołectwa Skrwilno.

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
WEWNĘTRZNE	<p>Mocne Strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> - centralne położenie na terenie gminy - bogata historia - potencjał turystyczny - duża liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych - działające na terenie Skrwilna stowarzyszenia i organizacje 	<p>Słabe Strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ubóstwo dużej części mieszkańców - długotrwałe bezrobocie - niski poziom kształcenia w szkole podstawowej i gimnazjum - problemy przestrzenno funkcjonalne – brak wysokiej jakości przestrzeni publicznej - zły stan techniczny i problem nieefektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej - niedostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych - niewystarczająca oferta kulturalna
	<p>Szanse :</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzrost zainteresowania lokalnymi produktami i zasobami naturalnymi - wzrost popularności wypoczynku na obszarach wiejskich - wzrost zainteresowania aktywnymi formami wypoczynku i zdrowego, ekologicznego trybu życia - wzrost zainteresowania potencjałem turystycznym Skrwilna - możliwość pozyskania w najbliższych latach dla Skrwilna dodatkowych środków na działania zarówno „twarde” jak i „miękkie” - rozwój oferty kulturalnej i usług społecznych - aktywizacja zawodowa mieszkańców - zagospodarowanie przestrzeni wyłączanej z użytkowania (pustostanów i nieużytków) 	<p>Zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwój patologii społecznych – chuligaństwo, przestępczość - wzrost uzależnienia od pomocy społecznej oraz bierności i niezaradności życiowej mieszkańców - degradacja środowiska naturalnego - degradacja przestrzeni publicznej
ZEWNĘTRZNE		

6. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji

Przeprowadzenie działań rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji w Gminie Skrwilno wiązało się przede wszystkim z wzmocnieniem aktywności społecznej zamieszkującej ten obszar ludności. Wizja poprawy sytuacji dotyczy jednak całej gminy, gdyż pozytywne skutki rewitalizacji skoncentrowanej terytorialnie na terenie sołectwa Skrwilno promieniować będzie również na pozostały obszar Gminy.

W wyniku realizacji projektów rewitalizacyjnych spodziewane jest podwyższenie jakości życia społecznego. Ważnym, spodziewanym efektem będzie również poprawa standardu przestrzeni publicznej i rozwiązaniu niektórych problemów przestrzenno - funkcjonalnych, co również ma ogromny wpływ na społeczny wydzźwięk podejmowanych w ramach rewitalizacji działań. Planowane do realizacji projekty są wobec siebie komplementarne, co pozwoli uzyskać efekt synergii pozytywnego oddziaływania.

Realizacja projektów miękkich pozwoli na zainicjowanie procesów włączenia społecznego mieszkańców z grup społecznych dotkniętych problemami zidentyfikowanymi w diagnozie.

Reasumując – obszar rewitalizacji i cała gmina Skrwilno po zakończeniu procesu rewitalizacji w 2023 roku będą miejscem sprzyjającym aktywności społecznej mieszkańców, posiadającym ofertę zaspokajającą ich potrzeby dzięki odpowiedniej infrastrukturze a także ofercie kulturalno – rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców. Najważniejszym pozytywnym skutkiem rewitalizacji będzie możliwość włączenia osób z grup marginalizowanych, którzy z powodu wykluczenia nie uczestniczą obecnie w życiu społecznym gminy.

7. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk.

Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań wynikają z diagnozy obszaru rewitalizacji oraz są odpowiedzią na potrzeby interesariuszy rewitalizacji, którzy zgłosili swoje potrzeby w ramach konsultacji społecznych. Oczekiwane efekty rewitalizacji dotyczą przede wszystkim sfery społecznej oraz przestrzenno – funkcjonalnej.

Poniżej określono cel główny rewitalizacji w Gminie Skrwilno oraz kierunki działań, w wyniku realizacji których osiągnięte będą efekty procesów rewitalizacyjnych. Cele te związane są z wizją określającą stan obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji w roku 2023. Plan realizacji wyznaczonego celu opisany został przy pomocy skwantyfikowanych wskaźników, dla których określono wartości bazowe i docelowe.

Schemat 1. Cel i kierunki działań rewitalizacyjnych. Źródło: Opracowanie własne.



Tabela 14. Wskaźniki realizacji celów rewitalizacji. Źródło: Opracowanie własne.

Ożywienie społeczne - wzrost aktywności społecznej			
	Wskaźnik	Wartość w roku bazowym	Wartość w roku docelowym
1	Liczba operacji obejmujących wyposażenie podmiotów działających w obszarze kultury	0	1
2	Liczba podmiotów działających w obszarze kultury, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR	0	2
3	Uczestnicy imprez organizowanych przez domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice	0	500
4	Liczba osób korzystająca ze zrewitalizowanych obszarów	0	500
5	Liczba osób, które korzystają z wyremontowanych, przebudowanych, wyposażonych budynków i obiektów i ich otoczenia pełniących funkcję miejsc spotkań w ramach LSR	0	500
6	Liczba osób korzystających z klubów samopomocy, świetlic środowiskowych, klubów młodzieżowych, klubów pracy i innych wspierających aktywną integrację środowiska	0	140
7	Liczba utworzonych lub wspartych klubów samopomocy i innych wspierających aktywną integrację	0	2

	środowiska		
--	------------	--	--

8. Lista planowanych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Wyprowadzenie obszaru rewitalizacji z kryzysu możliwe będzie dzięki realizacji projektów, wpisujących się w wytyczone kierunki działań.

Projekty i ich grupy nastawione są na realizację wyznaczonych celów – rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów

Określona została hierarchia ważności interwencji. W zamieszczonej poniżej tabeli zaprezentowano projekty rewitalizacyjne z podziałem na główne, kluczowe dla procesu rewitalizacji oraz uzupełniające.

Tabela 15. Zestawienie projektów rewitalizacyjnych. Źródło: Opracowanie własne.

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie (nr nazwa)	Opis projektu							
		Projekt (nr nazwa)	Typ projektu	Podmioty realizujące projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzania danego projektu)	Szacowana wartość projektu	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów odniesienia do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
CEL REWITALIZACJI: Wzrost aktywności społecznej (ożywienie społeczne)									
Kierunek działań: Rozwój infrastruktury kulturalnej i rekreacyjnej, lepsza jakość terenów publicznych.									
Obszar rewitalizacji: SOŁECTWO SKRWILNO	Rewitalizacja centrum miejscowości Skrwilno.	1. Remont świetlicy wiejskiej w Skrwilnie wraz z zagospodarowaniem centrum wsi oraz utworzeniem Gminnego Domu Kultury i zagospodarowaniem przestrzeni sąsiadującej z Zespołem Szkół w Skrwilnie .	Przestrzenno – funkcjonalny, społeczny	Gmina Skrwilno	- remont świetlicy wiejskiej w Skrwilnie - poprawa jakości terenów publicznych wokół świetlicy oraz Urzędu Gminy Skrwilno - utworzenie Gminnego Domu Kultury w zdegradowanym budynku dawnej bazy SKR	- Świetlica w Skrwilnie i teren wokół (ul. Rypińska 9 i 7) - plac przy Zespole Szkół w Skrwilnie (ul. Biezuńska) - Budynek po siedzibie SKR (ul. Targowa)	1 600 000,00 zł	Liczba operacji obejmujących wyposażenie podmiotów działających w obszarze kultury - 1 Liczba podmiotów działających w obszarze kultury, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR – 2 Uczestnicy imprez organizowanych przez domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice - 500 Liczba osób korzystająca ze zrewitalizowanych	Protokół końcowego odbioru robót. Umowa o przyznanie pomocy. Dane własne organizatorów imprez. Listy obecności.

								obszarów - 500 Liczba osób, które korzystają z wyremontowanych, przebudowanych, wyposażonych budynków i obiektów i ich otoczenia pełniących funkcję miejsc spotkań w ramach LSR - 500	
Rewitalizacja centrum miejscowości Skrwilno.	2. Utworzenie klubu młodzieżowego	społeczny	Gmina Skrwilno	-aktywizacja młodzieży z terenu gminy Skrwilno	- Budynek po siedzibie SKR (ul. Targowa) - Świetlica w Skrwilnie i teren wokoło (ul. Rypińska 9 i 7) - plac przy Zespole Szkół w Skrwilnie (ul. Biezuńska)	100000,00 zł	Liczba osób korzystających z klubów samopomocy, świetlic środowiskowych, klubów młodzieżowych, klubów pracy i innych wspierających aktywną integrację środowiska - 100 Liczba utworzonych lub wspartych klubów	Umowa o przyznaniu pomocy. Listy obecności.	

								samopomocy i innych wspierających aktywną integrację środowiska – 1	
Rewitalizacja centrum miejscowości Skrwilno.	3.Utworzenie Uniwersytetu III wieku	społeczny	Gmina Skrwilno	- aktywizacja seniorów z sołectwa Skrwilno	- Budynek po siedzibie SKR (ul. Targowa) - Świetlica w Skrwilnie i teren wokół (ul. Rypińska 9 i 7)	50000,00 zł	-Liczba utworzonych lub wspartych klubów samopomocy, ...i innych wspierających aktywną integrację środowiska – 1 -Liczba osób korzystających z klubów samopomocy, świetlic środowiskowych, klubów młodzieżowych, klubów pracy i innych wspierających aktywną integrację środowiska – 40	Umowa o przyznaniu pomocy. Listy obecności.	

9. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym PR

Komplementarność projektów planowanych do realizacji zapewnić ma zwiększenie i wzmocnienie ich pozytywnego oddziaływania na rzecz interesariuszy rewitalizacji. Komplementarność zapewniana będzie na kilku płaszczyznach:

Komplementarność problemowa - projekty wybrane do realizacji w ramach programu rewitalizacji zostały wybrane w odpowiedzi na problemy zdiagnozowane na terenie gminy Skrwilno. Są one zaplanowane w taki sposób, aby wypłynąć na rozwiązanie tych problemów, a efekty powstałe w wyniku ich realizacji będą się wzajemnie wzmacniały.

Komplementarność przestrzenna – realizacja projektów odbywać się na skoncentrowanym terytorialnie obszarze wyznaczonym zgodnie z zasadami wyznaczania obszaru rewitalizacji – obszary problemowe poddane zostały delimitacji, co zaskutkowało koncentracją działań na wyznaczonym terytorium.

Komplementarność finansowa – finansowanie projektów zostało zaplanowane w sposób pozwalający uzyskać jak największą efektywność realizacji celów założonych w niniejszym programie. Komplementarność finansowa przedstawiona została szczegółowo w rozdziale 12 PR – Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Projekty rewitalizacyjne planuje się realizować ze środków EFRR, EFS oraz środków własnych gminy Skrwilno.

Komplementarność proceduralna – instytucjonalna opisana została szczegółowo opisana w rozdziale 13 – System zarządzania realizacją programu rewitalizacji. Realizacją programu rewitalizacji zajmować się będą 3 podmioty: wójt gminy, Rada Gminy oraz Zespół ds. Realizacji Programu Rewitalizacji, a także koordynator wspomagający współpracę między nimi. Działania poszczególnych podmiotów zaangażowanych w przygotowanie i wdrożenie PR będą się wzajemnie wspierać i uzupełniać.

10. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji

Jednym z ważniejszych aspektów wprowadzania programu rewitalizacji jest włączenie interesariuszy rewitalizacji na każdym z etapów jego powstawania.

Interesariuszami rewitalizacji są:

- Mieszkańcy, właściciele, użytkownicy wieczystości oraz zarządcy nieruchomości znajdujących się na obszarze rewitalizacji gminy Skrwilno
- Mieszkańcy pozostałych obszarów gminy, które nie weszły w skład obszaru rewitalizacji

- Podmioty gospodarcze działające lub planujące prowadzić działalność na terenie gminy
- Organizacja pozarządowe i grupy nieformalne
- Samorząd Gminy Skrwilno
- Organy władzy publicznej

Partycypacja społeczna na każdym z etapów realizacji programu rewitalizacji na każdym z etapów procesu ma inny stopień zaangażowania:

- współdecydowanie – na etapie opracowywania programu rewitalizacji, jego wdrażania oraz monitorowania/ewaluacji
- konsultacja – na etapie opracowywania programu rewitalizacji
- informowania – na etapie diagnozy, opracowywania programu rewitalizacji

Aktywny udział interesariuszy zapewniony będzie dzięki organizacji konsultacji społecznych oraz powołaniu Zespołu ds. Realizacji Programu Rewitalizacji, w którym ważnymi udziałowcami będą przedstawiciele społeczności zamieszkującej rewitalizowany obszar.

Konsultacje społeczne przeprowadzone zostały trój etapowo. W ramach każdego z etapów zorganizowano spotkanie z mieszkańcami oraz zbierano kwestionariusze uwag oraz ankiety (w formie elektronicznej oraz papierowej). Zakres rzeczowy konsultacji podzielony został w następujący sposób:

- etap 1. Diagnoza gminy, wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji, kierunki działań rewitalizacyjnych.
- etap 2. Program Rewitalizacji – konsultowanie całości programu
- etap 3. Zespół ds. Realizacji Programu Rewitalizacji – zasady powołania oraz funkcjonowania Zespołu

W ramach spotkań z mieszkańcami organizowanych przez Urząd Gminy realizowano różne formy konsultacji społecznych.

- debaty
- warsztaty
- zbieranie uwag ustnych
- zbieranie ankiet oraz kwestionariuszy

Ponadto, podczas trwania każdego z etapów konsultacji, które trwały co najmniej 21 dni każdy, interesariusze mogli zgłaszać uwagi w formie pisemnej lub elektronicznej przy pomocy przygotowanych dla usprawnienia przez urząd gminy formularzach uwag oraz wziąć udział w ankietach.

Fotografia 6. Informacja o konsultacjach społecznych. Źródło: www.skrwilno.pl

The screenshot displays the website for Gmina Skrwilno. At the top, there are three logos: 'PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI', 'Poakcesyjny Program Wspierania Obszarów Wiejskich PPOW program integracji społecznej', and 'PROGRAM REGIONALNY NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI'. The main navigation bar includes 'AKTUALNOŚCI', 'WYDARZENIA', and 'ZAPROSZENIE NA KONSULTACJE SPOŁECZNE - 30 WRZEŚNIA 2016 R.'. The left sidebar contains 'Strona główna', 'Aktualności' (with sub-items for categories and archives), and 'Kontakt'. The main content area features a header 'Zaproszenie na konsultacje społeczne - 30 września 2016 r.' dated 'wtorek, 20 września 2016'. Below this is a graphic for the 'PROGRAM REWITALIZACJI GMINY SKRWILNO' with a date '30 września 2016 r. godzina 18.00 w Sali OSP w Skrwilnie'. The text explains the purpose of the consultation and provides a list of links: 'Prezentacja - Skrwilno' (PDF 0,97 MB), 'Kwestionariusz ankiety' (DOCX 14 kB), and 'Formularz uwag do diagnozy gminy' (DOCX 6 kB). The right sidebar includes 'PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ', 'KALENDARZ IMPREZ' and 'KALENDARZ INWESTYCJI', 'CZYSTA GMINA' with 'Gospodarka odpadami DEKLARACJE', and 'Utrzymanie czystości w Gminie Skrwilno'. A 'Kalendarz inwestycji w Gminie Skrwilno' is also visible.

Fotografia 7. Plakat zachęcający do wzięcia udziału w konsultacjach. Źródło: Opracowanie własne.

**ZAPROSZENIE NA
KONSULTACJE SPOŁECZNE**

**PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY SKRWILNO**

JAK OŻYWI SIĘ GMINA SKRWILNO
Chcesz dowiedzieć się jakie są
plany zmian w Gminie Skrwilno?
Możesz zgłaszać własne pomysły!

Twoje zdanie ma znaczenie!
Weź udział w konsultacjach
Programu Rewitalizacji dla
Gminy Skrwilno
na lata 2014-2023

30 września 2016 r.
godz. 18:00
Sala OSP w Skrwilnie

Zapraszamy serdecznie członków organizacji
pozarządowych, mieszkańców Gminy Skrwilno.
Serdeczne zaproszenie kierujemy do młodzieży!

Program spotkania:

1. Czym jest proces rewitalizacji?
2. Prezentacja wyciągu z diagnozy gminy.
3. Możliwość zgłaszania uwag.
4. Główne cele i działania rewitalizacji.

Więcej informacji na stronie www.skrwilno.pl, gdzie można zgłaszać już własne uwagi do programu.

 Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

 Gmina Skrwilno

Unia Europejska
Fundusz Spójności 

www.skrwilno.pl

Fotografia 8. Spotkania z mieszkańcami - konsultacje programu rewitalizacji.



11. Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Tabela 16. Harmonogram realizacji oraz szacunkowe ramy finansowe planowanych projektów rewitalizacyjnych. Źródło: Opracowanie własne.

Obszar rewitalizacji	Termin realizacji projektu	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu	Podmiot Realizujący projekt	Szacowana wartość projektu	Poziom dofinansowania		Źródło finansowania			
						%	zł	Dotacja EFS	Dotacja EFRR	Budżet Gminy	Środki prywatne
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Sołectwo Skrwilno	2017 i 2018	1. Remont świetlicy wiejskiej w Skrwilnie wraz z zagospodarowaniem centrum wsi oraz utworzeniem Gminnego Domu Kultury i zagospodarowania przestrzeni sąsiadującej z Zespołem Szkół w Skrwilnie .	PF, S	Gmina Skrwilno	1 600 000 ,00 zł	85		-	Tak	Tak	-
	I- IV kwartał 2018	2. Utworzenie Klubu Młodzieżowego	S	Gmina Skrwilno	100 000,00 zł	85		Tak	-	Tak	-
	I- IV kwartał 2018	3. Utworzenie Uniwersytetu III wieku	S	Gmina Skrwilno	50 000,00 zł	85		Tak	-	Tak	-

Typy projektu: PF – przestrzenno – funkcjonalny, S - społeczny

12. System zarządzania realizacją programu rewitalizacji

Rewitalizacja to skomplikowany proces wymagający współpracy podmiotów zaangażowanych, wymagający również koordynacji ich działań.

Podmiotami uczestniczącymi w przygotowaniu i wdrożeniu programu są:

- Wójt Gminy Skrwilno
- Rada Gminy Skrwilno
- Zespół ds. Realizacji Programu Rewitalizacji (ZRPR)

Podmioty te działają we współpracy z interesariuszami rewitalizacji, ponieważ ro właśnie na rzecz lokalnej społeczności podejmowane będą wszelkie działania w ramach rewitalizacji.

Zadania przydzielone poszczególnym podmiotom realizującym PR przedstawiają się następująco:

Wójt (pełniący również funkcję koordynatora):

- koordynacja i zarządzanie na etapie przygotowywania Programu Rewitalizacji
- prowadzenie analiz służących do diagnozy na potrzeby przygotowania Programu Rewitalizacji
- prowadzenie konsultacji społecznych
- powołanie w drodze zarządzenia Zespołu ds. Realizacji Programu Rewitalizacji
- organizacja pracy Zespołu ds. Realizacji Programu Rewitalizacji
- występowanie do Urzędu Marszałkowskiego o zatwierdzenie Programu Rewitalizacji

Rada Gminy:

- uchwalenie przystąpienia do opracowywania przez gminę Programu Rewitalizacji
- zatwierdzenie i uchwalenie PR
- wprowadzenie projektów wynikających z PR do Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy
- uchwalenie zasad wyboru i działania Zespołu ds. Realizacji Programu Rewitalizacji
- uchwalanie zmian Programu Rewitalizacji
- uchwalenie uchylenia PR w przypadku realizacji wyznaczonych w nim celów

Zespół ds. Realizacji Programu Rewitalizacji:

Zasady wyłaniania oraz działania ZRPR będą uzgadniane w ramach 2 etapu konsultacji społecznych z interesariuszami rewitalizacji.

Zadaniem ZRPR będzie pośredniczenie w dialogu pomiędzy interesariuszami rewitalizacji a organami gminy, pełnienie roli doradczej oraz wspomagającej w zakresie wdrażania i monitoringu.

Powołany zostanie najpóźniej dwa miesiące od uchwalenia Programu Rewitalizacji zarządzeniem Wójta.

Koordynatorem procesu rewitalizacji będzie Wójt Gminy Skrwilno, poza tym z ramienia Urzędu Gminy wyznaczony zostanie pracownik (**asystent koordynatora**), odpowiedzialny z wsparcie ww. podmiotów w ich współpracy między sobą oraz realizacji powierzonych im zadań. Do jego zadań należało będzie również:

- składanie wniosków i pozyskiwanie środków zewnętrznych na ich realizację
- przygotowywanie projektów aktualizacji programu, w tym w szczególności wykazu projektów
- przygotowywanie sprawozdań i raportów z realizacji programu
- okresowe przeglądy realizacji projektów, także in situ.
- promocja i informacja dot. programu rewitalizacji

Ewentualnie aktualizacje PR uzasadnionych przypadkach, w tym na bazie wyników monitoringu/ewaluacji, PR będzie aktualizowany na wniosek:

-wójta

-min. 2/3 członków Zespołu ds. Realizacji Programu Rewitalizacji

-min. 250 przedstawicieli grup interesariuszy z OR.

Tabela 17. Harmonogram rzeczowy realizacji Programu Rewitalizacji. Źródło: Opracowanie własne.

Działania/rok	2016	2017	2018	2019	2020
Opracowywanie Programu Rewitalizacji					
Konsultowanie PR					
Informacja i promocja					
Wdrażanie PR – projekty „twarde”					
Wdrażanie PR – projekty „miękkie”					
Monitoring PR					
Ewaluacja PR					

System informacji i promocji.

Sprawny system komunikacji z odbiorcami działań rewitalizacyjnych możliwy jest dzięki sprawnej obustronnej komunikacji. W procesie realizacji Programu Rewitalizacji zagwarantowana zostanie ona dzięki utworzeniu możliwości dialogu pomiędzy podmiotami realizującymi działania rewitalizacyjne poprzez działanie Zespołu ds. Realizacji Programu Rewitalizacji, a także dzięki systemowi informacji i promocji.

Przekazywanie informacji pomiędzy organami realizującymi rewitalizację a jej interesariuszami odbywać się będzie następującymi kanałami:

- spotkania, konsultacje, debaty i warsztaty z interesariuszami prowadzone w godzinach popołudniowych
- publikacja ogłoszeń prasowych, informacje na tablicach, plakaty
- publikacje na stronie internetowej Urzędu gminy, wykorzystanie poczty elektronicznej w konsultacjach społecznych
- działania Zespołu ds. Realizacji Programu Rewitalizacji polegające na obustronnym przekazywaniu informacji pomiędzy interesariuszami rewitalizacji a pozostałymi podmiotami realizującymi Program.

13. System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu PR

Podmiotem odpowiedzialnym za przeprowadzenie monitoringu oraz ocenę rewitalizacji w gminie Skrwilno będzie Zespół ds. Realizacji Programu Rewitalizacji, szerzej opisany w poprzednim rozdziale. W skład ZRPR wchodzić będą władze samorządowe Gminy Skrwilno wraz z wydelegowanym pracownikami Gminy oraz wybranymi podczas spotkania elekcyjnego mieszkańcami, przedsiębiorcami i innymi podmiotami funkcjonującymi na terenie Gminy Skrwilno.

Monitoring dotyczy okresu objętego Programem Rewitalizacji czyli lat 2014 – 2023 i będzie prowadzony według następującego schematu:

*Schemat 2. Schemat postępowania – monitoring i ocena realizacji PR w Gminie Skrwilno.
Źródło: Opracowanie własne.*



Monitoring odgrywać będzie szczególną rolę w fazie realizacji, ponieważ właśnie realizacja wymaga kontroli oraz nadzorowania postępów prac nad wdrożeniem zawartych w Programie Rewitalizacji projektów.

Załącznik 1. Badanie ankietowe mieszkańców gminy Skrwilno.

I Etap konsultacji

DIAGNOZA GMINY SKRWILNO

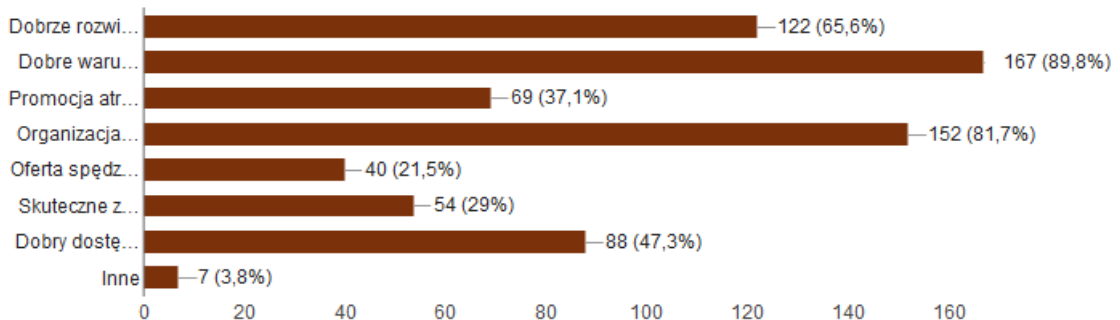
W pytaniu

1. Proszę wskazać max. 5 najważniejszych silnych stron Gminy Skrwilno (potencjał):

65,6%	ankietowanych wskazało:	Dobrze rozwinięta infrastruktura edukacyjna
89,8%	ankietowanych wskazało:	Dobre warunki do uprawiania sportu i rekreacji
37,1%	ankietowanych wskazało:	Promocja atrakcji turystycznych
81,7%	ankietowanych wskazało:	Organizacja imprez przyciągających osoby spoza obszaru gminy
21,5%	ankietowanych wskazało:	Oferta spędzania czasu dla grup społecznych w różnym wieku
29%	ankietowanych wskazało:	Skuteczne zapobieganie wykluczeniu społecznemu poprzez działania prowadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
47,3%	ankietowanych wskazało:	Dobry dostęp do bieżących informacji odnośnie lokalnych wydarzeń
3,8%	ankietowanych wskazało:	Inne. Wymieniono: - gmina jest rozwojowa - walory przyrodnicze

1. Proszę wskazać max. 5 najważniejszych silnych stron Gminy Skrwilno (potencjał):

(186 odpowiedzi)



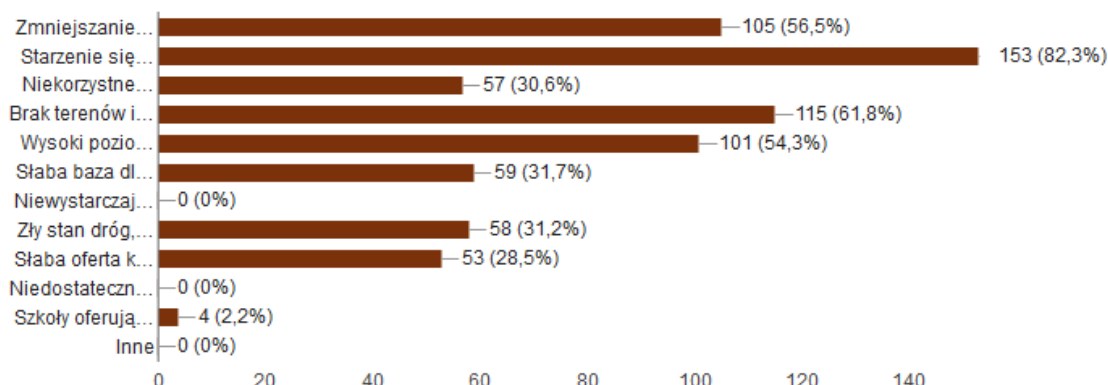
W pytaniu

2. Proszę wskazać max. 5 największych słabości Gminy Skrwilno (problemy):

56,5%	ankietowanych wskazało:	Zmniejszanie się liczby ludności
82,3%	ankietowanych wskazało:	Starzenie się społeczeństwa
30,6%	ankietowanych wskazało:	Niekorzystne warunki dla produkcji rolniczej
61,8%	ankietowanych wskazało:	Brak terenów inwestycyjnych
54,3%	ankietowanych wskazało:	Wysoki poziom bezrobocia
31,7%	ankietowanych wskazało:	Słaba baza dla rozwoju turystyki w postaci miejsc noclegowych i zaplecza gastronomicznego
0%	ankietowanych wskazało:	Niewystarczająca infrastruktura sportowa
31,2%	ankietowanych wskazało:	Zły stan dróg, brak ścieżek rowerowych
28%	ankietowanych wskazało:	Słaba oferta kulturalna
0%	ankietowanych wskazało:	Niedostateczne wyposażenie w wodociągi i kanalizację
2,2%	ankietowanych wskazało:	Szkoły oferują edukację na niskim poziomie

2. Proszę wskazać max. 5 największych słabości Gminy Skrwilno (problemy):

(186 odpowiedzi)



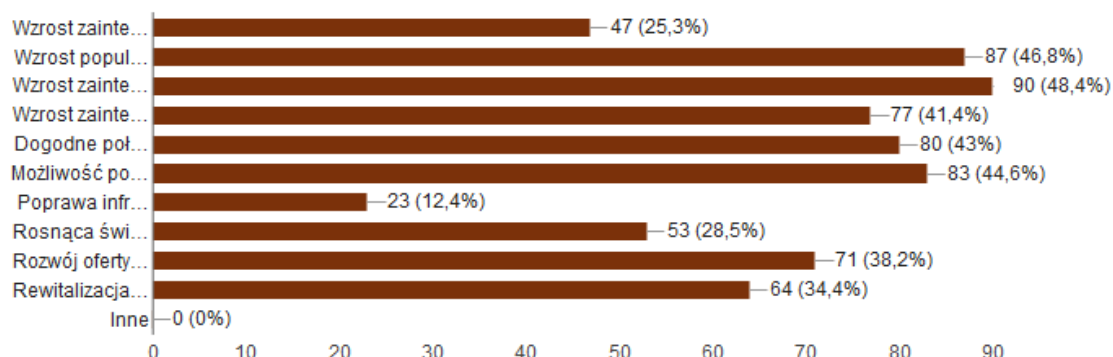
W pytaniu

3. Proszę wskazać max. 5 najważniejszych szans dla Gminy Skrwilno:

25,3%	ankietowanych wskazało:	Wzrost zainteresowania lokalnymi produktami, zasobami naturalnymi.
46,8%	ankietowanych wskazało:	Wzrost popularności wypoczynku na obszarach wiejskich
48,4%	ankietowanych wskazało:	Wzrost zainteresowania aktywnymi formami wypoczynku i zdrowego, ekologicznego trybu życia
41,4%	ankietowanych wskazało:	Wzrost zainteresowania potencjałem turystycznym gminy
43%	ankietowanych wskazało:	Dogodne położenie gminy przy dwóch drogach wojewódzkich
44,6%	ankietowanych wskazało:	Możliwość pozyskania w najbliższych latach dla gminy i jej mieszkańców dodatkowych środków z UE
12,4%	ankietowanych wskazało:	Poprawa infrastruktury w zakresie publicznej opieki nad dziećmi i osobami starszymi
28,5%	ankietowanych wskazało:	Rosnąca świadomość ekologiczna
38,2%	ankietowanych wskazało:	Rozwój oferty kulturalnej na terenie gminy
34,4%	ankietowanych wskazało:	Rewitalizacja terenów zdegradowanych (w tym przemysłowych i popegeerowskich)
0%	ankietowanych wskazało:	Inne

3. Proszę wskazać max. 5 najważniejszych szans dla Gminy Skrwilno:

(186 odpowiedzi)



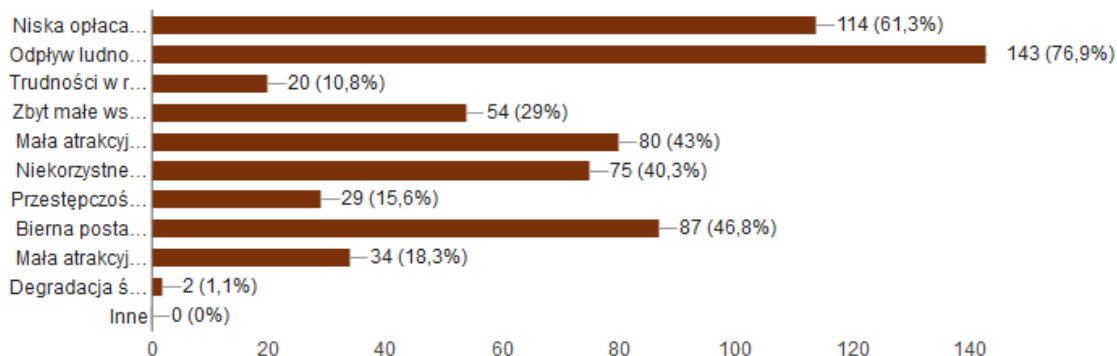
W pytaniu

4. Proszę wskazać max. 5 najważniejszych zagrożeń dla Gminy Skrwilno:

61,3%	ankietowanych wskazało:	Niska opłacalność produkcji rolnej
76,9%	ankietowanych wskazało:	Odływ ludności z obszaru gminy
10,8%	ankietowanych wskazało:	Trudności w realizacji projektów wymagających współpracy międzysektorowej i/lub ponadlokalnej
29%	ankietowanych wskazało:	Zbyt małe wsparcie przedsiębiorczości dla podmiotów pragnących prowadzić działalność gospodarczą na terenie gminy
43%	ankietowanych wskazało:	Mała atrakcyjność gospodarcza gminy
1,1%	ankietowanych wskazało:	Degradacja środowiska naturalnego
18,3%	ankietowanych wskazało:	Mała atrakcyjność osiedleńcza gminy
40,3%	ankietowanych wskazało:	Niekorzystne trendy demograficzne w skali kraju – „starzenie się” społeczeństwa
15,6%	ankietowanych wskazało:	Przestępczość, chuligaństwo, alkoholizm
46,8%	ankietowanych wskazało:	Bierna postawa społeczeństwa w sferze społecznej i gospodarczej
0%	ankietowanych wskazało:	Inne

4. Proszę wskazać max. 5 najważniejszych zagrożeń dla Gminy Skrwilno:

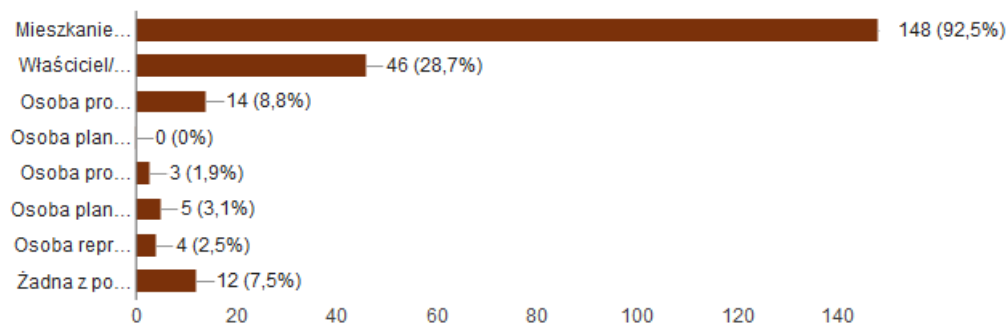
(186 odpowiedzi)



METRYCZKA

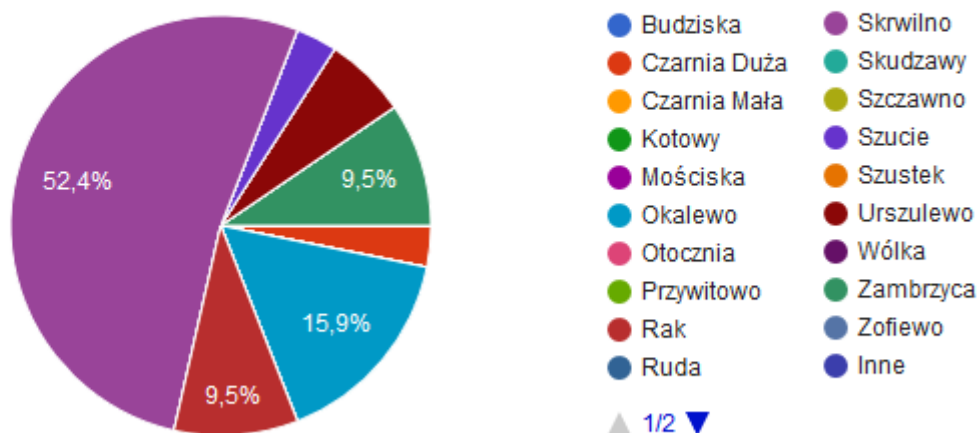
Pytanie 6: Do której z poniższych grup Pan/Pani należy? (można wybrać więcej niż 1 odpowiedź):

6. Do której z poniższych grup Pan/Pani należy?: (160 odpowiedzi)



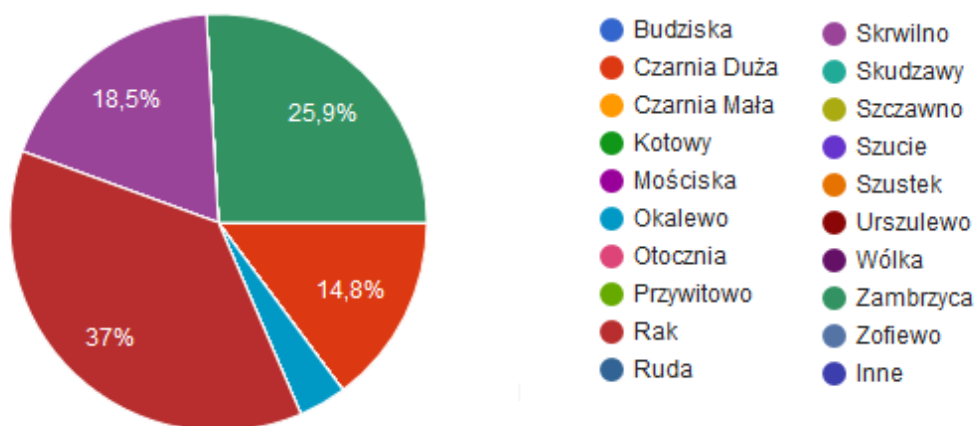
Proszę podać miejscowość, w której jest Pani/Pan mieszkańcem.

(127 odpowiedzi)



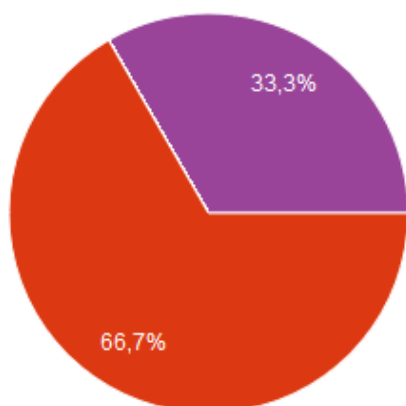
Proszę podać miejscowość, w której jest Pani/Pani właścicielem/użytkownikiem wieczystym/zarządzającym nieruchomością.

(27 odpowiedzi)



Proszę podać miejscowość, w której Pani/Pan prowadzi lub zamierza prowadzić działalność społeczną

(6 odpowiedzi)

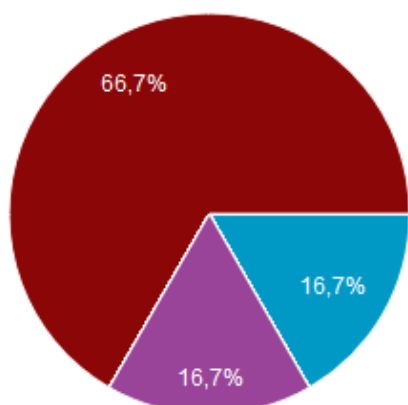


- Budziska
- Czarnia Duża
- Czarnia Mała
- Kotowy
- Mościska
- Okalewo
- Otocznia
- Przywitowo
- Rak
- Ruda
- Skrwilno
- Skudzawy
- Szczawno
- Szucie
- Szustek
- Urszulewo
- Wólka
- Zambrzyca
- Zofiewo
- Inne

▲ 1/2 ▼

Proszę podać miejscowość, w której mieści się jednostka samorządu terytorialnego/organ władzy publicznej, który Pani/Pan reprezentuje.

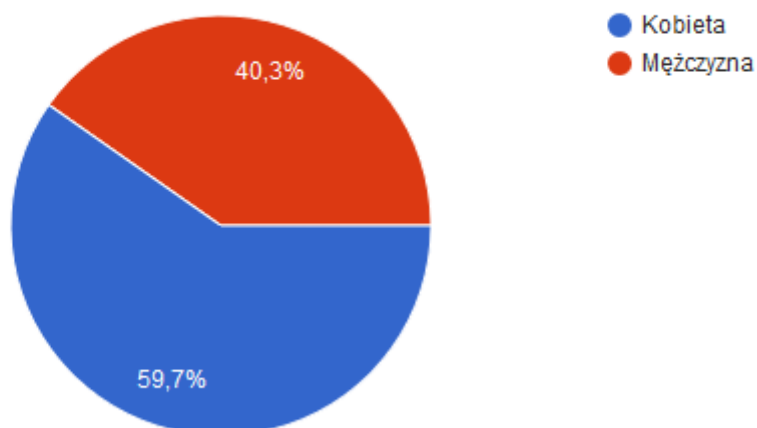
(6 odpowiedzi)



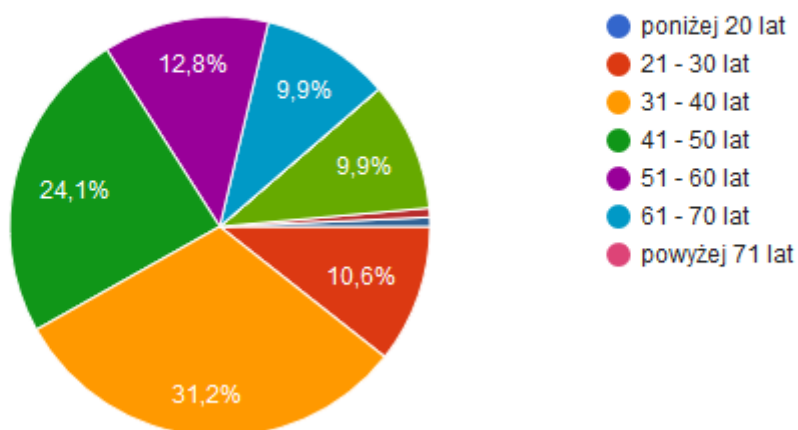
- Budziska
- Czarnia Duża
- Czarnia Mała
- Kotowy
- Mościska
- Okalewo
- Otocznia
- Przywitowo
- Rak
- Ruda
- Skrwilno
- Skudzawy
- Szczawno
- Szucie
- Szustek
- Urszulewo
- Wólka
- Zambrzyca
- Zofiewo
- Inne

▲ 1/2 ▼

7. Proszę podać swoją płeć (154 odpowiedzi)



8. Proszę podać swój wiek (141 odpowiedzi)



OCENA PROCESU KONSULTACJI

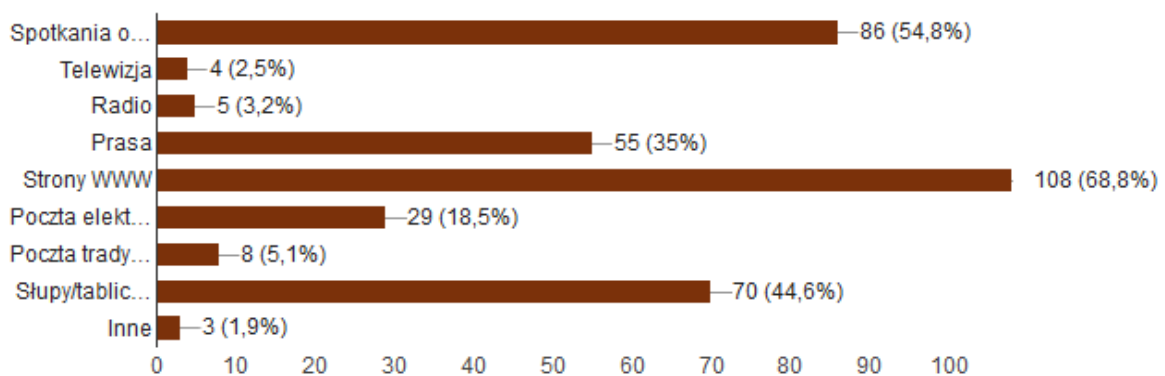
Pytanie 9: Skąd chciał(a)by Pan(i) czerpać informacje o programie rewitalizacji i działaniach związanych z opracowaniem tego programu? [można wskazać więcej niż 1 odpowiedź]:

54,8%	ankietowanych wskazało:	Spotkania osobiste
2,5%	ankietowanych wskazało:	Telewizja
3,2%	ankietowanych wskazało:	Radio
35%	ankietowanych wskazało:	Prasa
68,8%	ankietowanych wskazało:	Strony WWW
29%	ankietowanych wskazało:	Poczta elektroniczna

5,1%	ankietowanych wskazało:	Poczta tradycyjna
44,6%	ankietowanych wskazało:	Słupy/tablice ogłoszeniowe
1,9%	ankietowanych wskazało:	Inna forma. Wskazano: - od radnego - samodzielne zdobywanie informacji

9. Skąd chciał(a)by Pan(i) czerpać informacje o programie rewitalizacji i działaniach związanych z opracowaniem tego programu? [można wskazać więcej niż 1 odpowiedź]

(157 odpowiedzi)

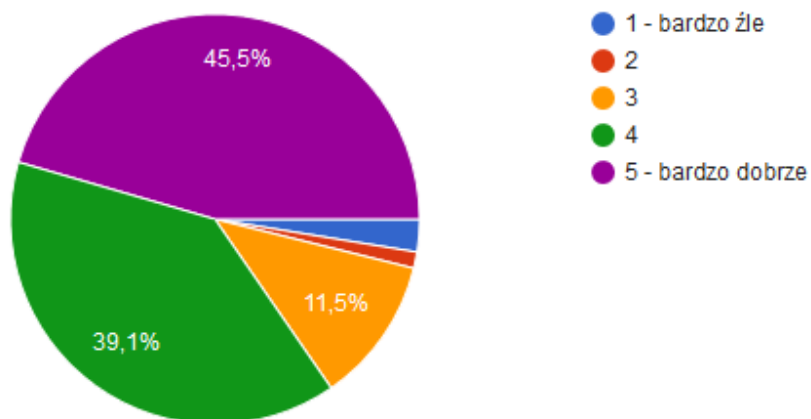


Pytanie 10: Jak ocenia Pani/Pan prowadzone na potrzebę programu rewitalizacji konsultacje społeczne?

2,6%	ankietowanych oceniło:	1 – bardzo źle
1,3%	ankietowanych oceniło:	2
11,5%	ankietowanych oceniło:	3
39,1%	ankietowanych oceniło:	4
45,5	ankietowanych oceniło:	5 – bardzo dobrze

10. Jak ocenia Pani/Pan prowadzone na potrzebę programu rewitalizacji konsultacje społeczne?

(156 odpowiedzi)



Pytanie 11. Co zmienił(a)by Pani/Pan w prowadzonych na potrzeby programu rewitalizacji konsultacjach społecznych?

2%	ankietowanych wskazało:	organizacja konsultacji w innych miejscowościach
4%	ankietowanych wskazało:	nic
4%	ankietowanych wskazało:	większa ilość spotkań
89%	ankietowanych	Nie udzieliło odpowiedzi

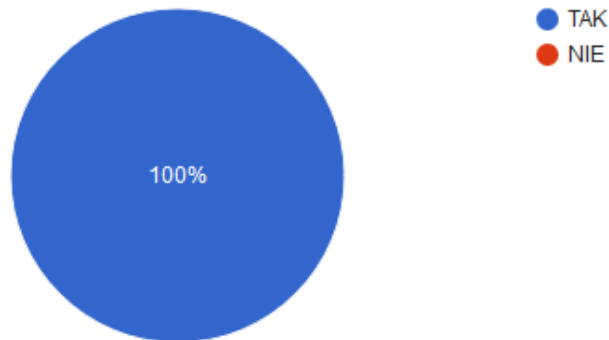
Badanie ankietowe mieszkańców gminy Skrwilno.

II i III Etap konsultacji.

PROGRAM REWITALIZACJI

1. Czy Pani/Pan zgadza się z wyznaczonym obszarem zdegradowanym na terenie Gminy, który obejmuje: sołectwa Skrwilno, Czarnia Duża, Kotowy, Mościska, Przywitowo, Ruda, Skudzawy, Szustek, Zambrzyca:

(14 odpowiedzi)



Jeżeli nie, proszę uzasadnić (0 odpowiedzi)

2. Czy Pani/Pan zgadza się z wyznaczonym obszarem rewitalizacji na terenie Gminy, który obejmuje sołectwo Skrwilno:

(14 odpowiedzi)



Jeśli nie, proszę uzasadnić. (0 odpowiedzi)

4. Czy Pani/Pan zgadza się z następującymi proponowanymi działaniami rewitalizacyjnymi: a) remont świetlicy wiejskiej w Skrwilnie b) poprawa jakości terenów publicznych wokół świetlicy oraz Urzędu Gminy Skrwilno c) utworzenie Gminnego Domu Kultury w zdegradowanym budynku dawnej bazy SKR d) utworzenie klubu młodzieżowego - aktywizacja młodzieży z terenu gminy Skrwilno e) Utworzenie Uniwersytetu III wieku - aktywizacja seniorów z sołectwa Skrwilno

(14 odpowiedzi)

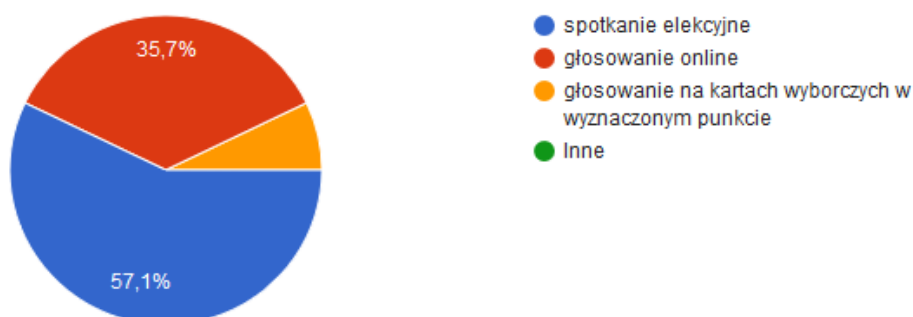


Jeżeli nie, to proszę uzasadnić (0 odpowiedzi)

POWOŁANIE I FUNKCJONOWANIE ZESPOŁU DS. REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI

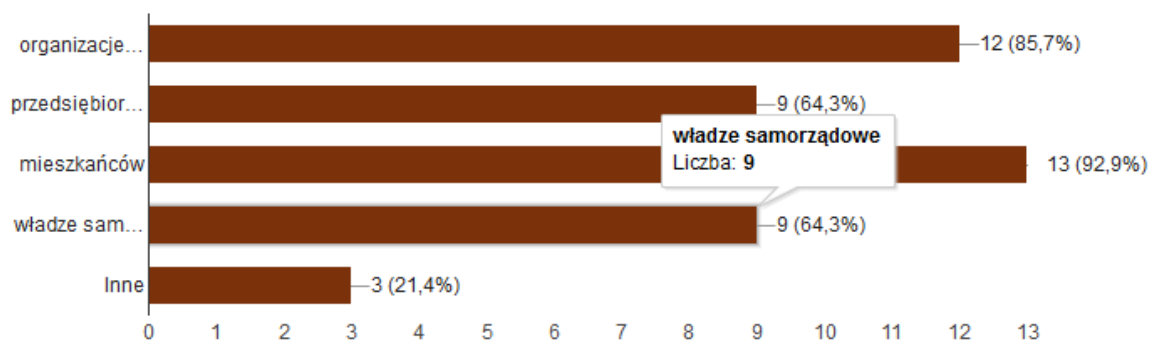
5. W jaki sposób powinni być wybierani członkowie Zespołu ds. Realizacji Programu Rewitalizacji

(14 odpowiedzi)



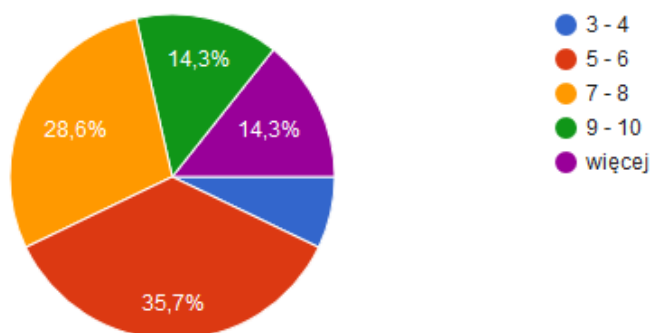
6. Jakie grupy powinny reprezentować osoby wchodzący w skład Zespołu ds. Realizacji Programu Rewitalizacji [można wskazać więcej niż 1 odpowiedź]

(14 odpowiedzi)



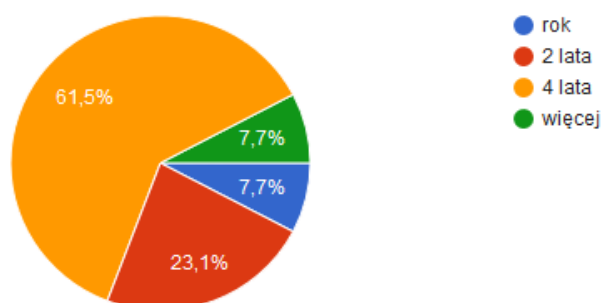
7. Ile osób powinien liczyć Zespół ds. Realizacji Programu Rewitalizacji

(14 odpowiedzi)



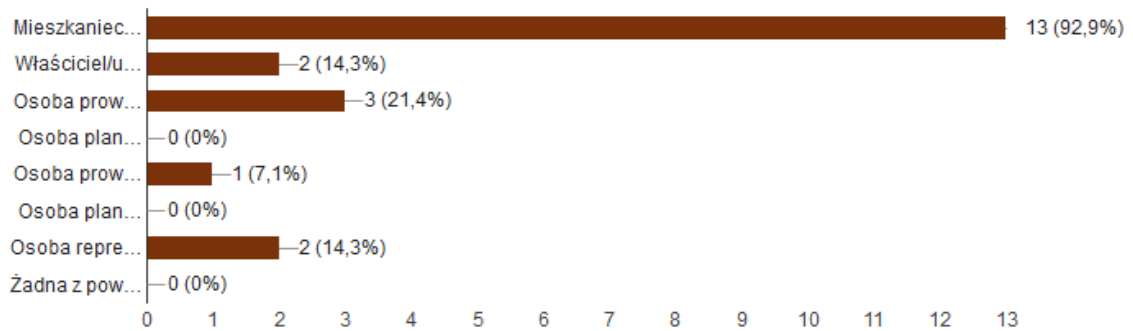
8. Ile lat powinna trwać kadencja Zespołu ds. Realizacji Programu Rewitalizacji.

(13 odpowiedzi)



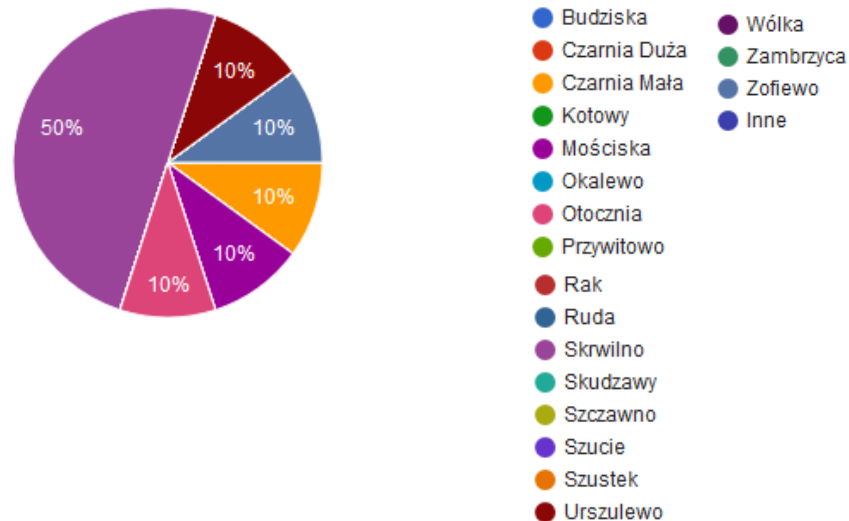
9. Do której z poniższych grup Pan/Pani należy (można wybrać więcej niż 1)?:

(14 odpowiedzi)



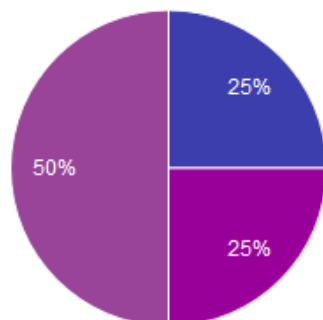
Proszę podać miejscowość, w której jest Pani/Pan mieszkańcem.

(10 odpowiedzi)



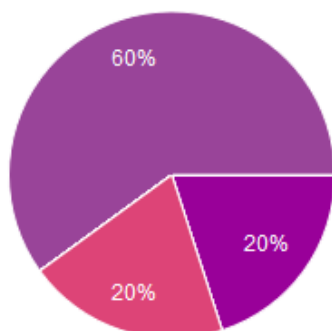
Proszę podać miejscowość w której jest Pani/Pani właścicielem/użytkownikiem wieczystym/zarządzającym nieruchomością.

(4 odpowiedzi)



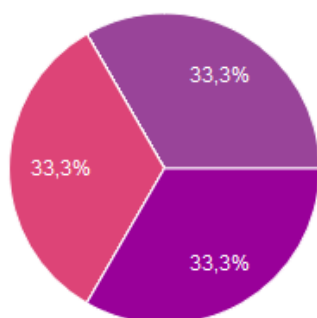
Proszę podać miejscowość, w której Pani/Pan prowadzi lub zamierza prowadzić działalność gospodarczą

(5 odpowiedzi)



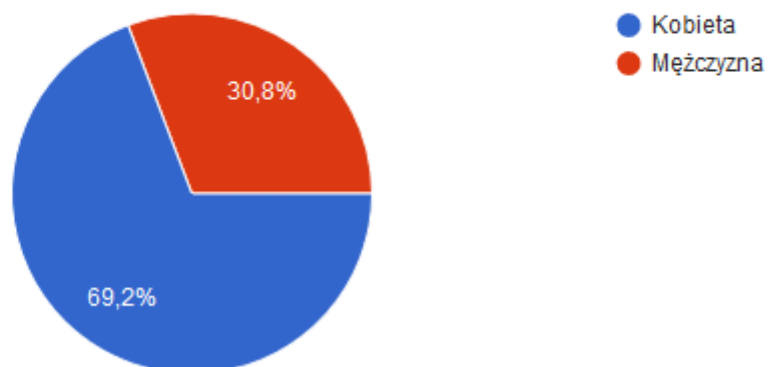
Proszę podać miejscowość, w której Pani/Pan prowadzi lub zamierza prowadzić działalność społeczną.

(3 odpowiedzi)

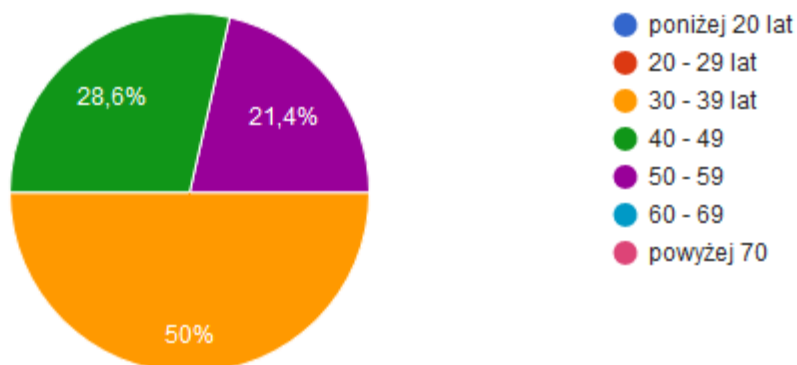


METRYCZKA

10. Proszę podać swoją płeć (13 odpowiedzi)

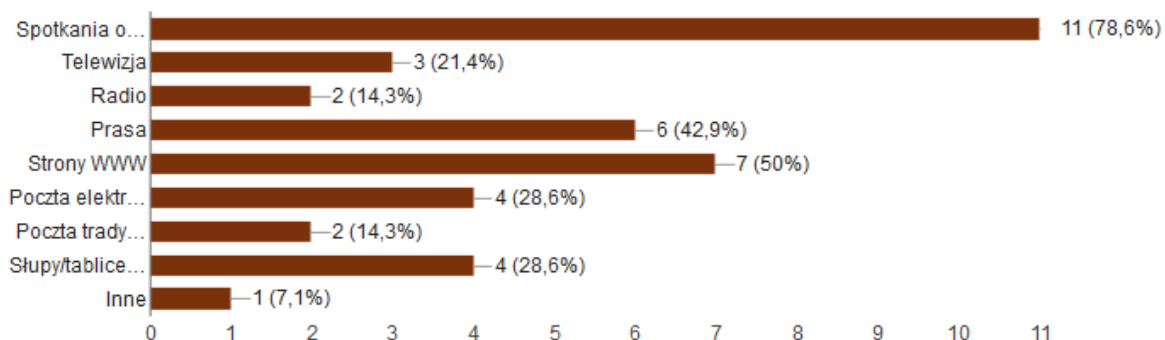


11. Proszę podać swój wiek (14 odpowiedzi)



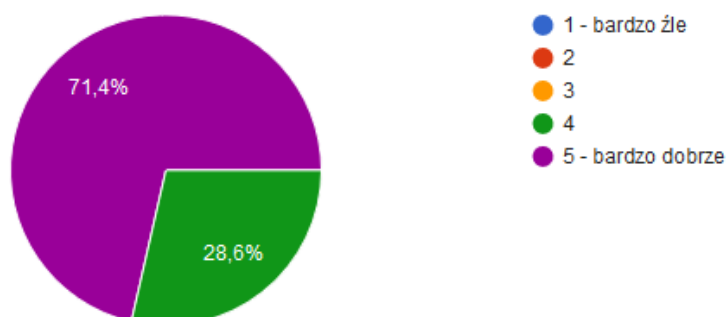
12. Skąd chciał(a)by Pan(i) czerpać informacje o programie rewitalizacji i działaniach związanych z opracowaniem tego programu? [można wskazać więcej niż 1 odpowiedź]

(14 odpowiedzi)



13. Jak ocenia Pani/Pan prowadzone na potrzebę programu rewitalizacji konsultacje społeczne?

(14 odpowiedzi)



Przewodniczący Rady

Robert Celebucki

Uzasadnienie do uchwały
nr
Rady Gminy Skrwilno
z dnia 15 grudnia 2016 roku

Wymóg sporządzenia Programu Rewitalizacji dla Gminy Skrwilno na lata 2014-2023 wynika wprost z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020 oraz ze Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych RPO WK-P 2014-2020. Podjęcie przez Radę Gminy Skrwilno uchwały w sprawie przyjęcia Programu Rewitalizacji dla Gminy Skrwilno na lata 2014-2023 jest warunkiem koniecznym do aplikowania o dofinansowanie inicjatyw ze środków Unii Europejskiej.

Analiza sytuacji społeczno – gospodarczej gminy wskazała na występowanie obszarów wymagających podjęcia działań rewitalizacyjnych. Tym samym opracowanie programu rewitalizacji było uzasadnione.

Ponadto Gmina Skrwilno otrzymała dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020 na „Opracowanie Programu Rewitalizacji dla Gminy Skrwilno na lata 2014-2023”. Zawarta w nazwie data tj. 2014-2023 odnosi się do okresu programowania, jak również została określona oraz zaakceptowana jako tytuł projektu we wniosku o dofinansowanie składanym do Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w Toruniu. Dla spójności dokumentacji opracowany program rewitalizacji również określa się w ramach tej daty.

Wobec powyższego podjęcie uchwały jest uzasadnione.